Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 8 (999) TORSDAGEN DEN 22 FEBRUARI 1906. 19.DE ÅRG.

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

IDUN

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

MUSEIMANNAMÖTET I GÖTEBORG: GRUPPBILD AF DELTAGARNE. FÖR IDUN AF HOFFOTOGRAF A. JONASON.
DEN FRÄMRE SITTANDE RADEN FRÅN VÄNSTER: FRÖKNARNA VISEN LEVIN, LOUISE HAGBERG OCH ANNA LEVIN, D:R L. LOOSTRÖM, D:R B. SALIN, LEKTOR O KIOCKHOFF, PROF. O. MONTELIUS, KAMMARH. C. LAGERBERG, LEKTOR F. BÆHRENDTZ, D:R F. EICHSTÄDT, KONSUL A. THORBURN, INTENDENTEN G. QUIDING. DEN BAKRE STÅENDE RADEN FRÅN VÄNSTER: D:R A. U. BÅÅTH, AMANUENSERNA WEINBERG, HAMMARSTEDT OCH NILSSON, D:R O. JANSE, AMAN. AMBROSIANI, INTENDENTEN H. E. LARSSON, HR C. CLAUDIUS, D:R K. WÅHLIN, D:R O. RYDBECK, INGENJÖR A. FRIBERG, D:R G. BLOMGREN, DOKTORERNA UPMARK, ROMDAHL, KRUSE OCH ALMGREN, MAJOR V. FEILITZEN, NOTARIEN E. LANNGE, INTENDENTEN A. HEDENSKOG, INTENDENTEN G. KARLIN.

DET FÖRSTA SVENSKA MUSEIMANNAMÖTET.

"ENIGHET GER STYRKA" är en gammal god sanning, som i våra dagar mer än någonsin är värd att ihågkommas af vårt lands inbyggare på alla områden af statens och samhällets lif. Det starkt utvecklade moderna föreningsväsendet, från hundramannaföreningar och sjukkassor ända upp till fackföreningarnas väldiga, för individen ofta till eller öfver gränsen af det outhärdliga tryckande massammanslutningar visar, att denna gamla sanning blifvit alltmera klar för människorna och blifvit en mäktig häfstång för hela utvecklingen.

Äfven museimännen hafva på de allra senaste åren mera än förut börjat känna isoleringens svaghet och sammanslutningens styrka. Möten hafva i utlandet, såväl England som Tyskland, börjat hållas mellan museimän från olika länder, och i fjol startades en internationell tidskrift för rent museala ärenden, den af Karl Koetschau redigerade "Museumskunde", i hvars första nummer Tysklands tvifvelsutan berömdaste galleridirektör Wilhelm Bode redogjorde för uppställningen och anordningen af det nya Kaiser Friedrich-museum i Berlin — en uppsats af mycket stort intresse — och som sedermera fortsatts på ett förtjänstfullt sätt med bidrag äfven från utlandet samt med illustrationer, som förtydliga textens beskrifningar på de senaste fiffigheterna i fråga om taflors hängning, så att de få det bästa möjliga ljus — god sidobelysning anses numera fördelaktigare än ofvanljus — skulpturverks uppställning och belysning, montrer för mynt etc. etc. in infinitum. "Bevare oss väl, hvad en sådan där tidskrift för idel museitekniska frågor måtte vara tråkig!" hör jag mina läsare utbrista. Nåja, Ord och Bild är verkligen betydligt roligare, Tilskueren också, det kan nu inte förnekas. Men de mänskliga verksamheterna äro af mångfaldigt slag, och för att ni, älskvärda läsarinnor, skola få det trefligt och bra på alla vis, när ni gå i museerna, och slippa att förarga er öfver opraktiska arrangemang, få vi museimän lof att, om vi också af naturen skulle vara föga anlagda åt det praktiska hållet, uppöfva vår uppfinningsförmåga och skärpa vår blick för de rent tekniska problem, som icke kunna undgå att framställa sig för oss, de där både skola bevara skatterna för rost och mal, tjufvar och annan ohyra och på bästa vis utställa dem till allmänhetens nytta och nöje.

I slutet af föregående år hade den europeiska rörelsen för sammanslutning museimän emellan nått upp till vårt Ultima Thule, och ett upp-

rop, undertecknadt af ett antal framstående museimän i Stockholm och Göteborg, utgick med kallelse till ett möte i Göteborg den 12—14 februari detta år för dryftande af frågan om bildande af en svensk museimannaförening och därmed i samband stående spörsmål samt personlig samvaro mellan deltagarne. Tiden för mötet var något egendomligt vald, midt i vintern och brinnande arbetstermin. Men ett 40-tal personer infunno sig, trotsande snöslask och gråstämning i den fuktiga Göta-staden, och äfven åtskilliga skolmän hade gjort sig lediga från dagens tunga och representerade sålunda sina smärre eller större museer i landsorten. De stora museerna i hufvudstaden hade sändt talrika representanter. Så företrädde statens historiska museum af prof. Montelius och 2 amanuenser, Nationalmuseum af sin intendent och 2 amanuenser, Nordiska museet af sin styresman med icke mindre än 5 manliga och 3 kvinnliga amanuenser. Äfven ett par smärre museer i Stockholm voro representerade, nämligen Artillerimuseum och Postmuseet. Landsorten var talrikt företrädd. Från kulturhistoriska museet i Lund hade sålunda intendenten Karlin kommit, från Malmö museum intendenten Hans Emil Larsson, från Lund konstmuseets och det historiska museets chefer, prof. Wrangel och d:r Rydbeck, från Linköping Östergötlands museums föreståndare lektor Klockhoff, från Kalmar lektor Bæhrendtz, från Karlskrona herr Gustaf Quiding, bekant för sin Blekingsstuga, från Malmö den bekante samlaren af musikinstrument och det Musikhistoriska museets i Stockholm frikostige mecenat, den danskfödde herr Claudius. Men äfven från Borås, Arvika, Uddevalla och Jönköping sågos representanter, och självklart är, att de Göteborgska museimännen: kammarherre Lagerberg, d:r A. U. Bååth, d:r Jägerskiöld, d:r Eichstädt, amanuensen Weinberg och major Grill både deltogo i mötet och med äkta göteborgsk gästfrihet och gentillesse spelade värdar och förevisare. Så fingo vi se det från den 1745 sjunkna ostindiefararen Göteborg nu upptagna porslinet, till största delen illa åtgånget af det 160-åriga salta badet, vidare det Aschebergska grafkoret med den enkla, trånga arkitekturen och den praktfulla silfverbeslagna kistan, skansen Kronan, den väldiga tornliknande fästningen med sina murar af mäktig tjocklek och sina stämningsfulla hvalfinteriörer, nyligen iordningställd och bevarad genom major Cl. Grills energi och intresse. Men först och sist var det Göteborgs musei i många afseenden storartade samlingar, som gåfvo mötesdeltagarne ett rikt studieutbyte. Själfva möteslokalen var "Fürstenbergska galleriet", d. v. s. den del af museet, i hvilken inrymts de olyckligtvis från sitt gamla hem med den oförgätliga utsikten mot Brunnsparken bortförda härliga konstsamlingar, som en gång sammanfördes af Pontus och Göthilda Fürstenberg. Återuppställningen har blifvit gjord med mycken yttre pietet, och hvad Carl Larssons triptyk och Hasselbergs beundransvärda allegoriska takgrupper beträffar, komma de i den nya lokalen onekligen bättre till sin rätt, men för öfrigt synas mig konstverken icke vara så väl upphängda, som man kunde önskat. Man har blandat dem för mycket, splittrat samme konstnärs och samhörande gruppers arbeten på vidt skillda håll, så att deras verkan blir mindre stark och helgjuten, än om de varit samlade. Så t. ex. minns jag från det gamla Fürstenbergska galleriet, hvilket starkt och mångsidigt intryck den samlade väggen med Sager-Nelsons taflor gjorde. Nu får man söka honom på många håll och får ingen klar och samlad bild af denna bizarra men intressanta begåfning. Hvarför kunna ej heller Julius Paulsens små underbara landskap få hänga tillsammans eller Hammershöjs interiörer? De kunde också passa bra ihop med hvarandra!

Men jag håller på att förirra mig från museimötet. Nog af, att det i Göteborgs museum finns på alla områden ett mycket rikt och godt material och att detta är till sin öfvervägande del ganska väl ordnadt. Det kan icke vara tu tal om att Göteborgs museum intar främsta platsen i landsortsmuseernas rad och, såsom ofta påpekats, i fråga om modern svensk konst står framom alla offentliga samlingar i landet.

Museimötets förhandlingar rörde sig om önskvärdheten af statsanslag åt landsortsmuseerna, en fråga som man beslöt närmare utreda och motivera, innan man framlade något förslag för k. m:t, vidare om katalogisering och numrering af föremålen, om undvikande af konkurrens vid auktioner och andra inköp etc. Ett föredrag af utomordentligt stort intresse för alla deltagarne var det synnerligen utförliga och sakrika, som Nordiska museets styresman, d:r Bernh. Salin, höll om uppställningen af Nordiska museet och därvid använd utställningsmateriel. Han meddelade därvid de resultat, som inhöstats dels genom erfarenheterna från en utländsk studieresa, dels genom i Nordiska museet själft företagna experiment.

Vid mötets afslutningssammanträde kom den planerade svenska museiföreningen till stånd, och utsågos till dess ordförande prof. Montelius och sekreterare d:r G. Upmark. Nästa möte skall äga rum i Stockholm sommaren 1907, då Nordiska museet är afsedt att öppnas för allmänheten.

Det icke minst viktiga resultatet af mötet var den personliga bekantskap mellan museimännen, som därvid inleddes och som särskildt befästes genom första dagens gemensamma middag på Grand Hotel Haglund och sällskapet Gnistans storslagna fest på samma ställe dagen därpå, vid hvilken omkring 250 personer af båda könen deltogo. Professor Stavenow höll ett elegant och fängslande föredrag om Olof Rudbeck d. ä:s epigoner, den ryktbara Atlanticans sista trogna paladiner, den vidtberömde Aron Jonasson lät våra öron få sitt lystmäte af de djärfvaste göteborgsvitsar, hvilka ackompanjerade de häpnadsväckande scioptikonbilder han visade oss af kända medlemmar i Gnistan, öfverraskade i situationer, som de nog aldrig själfva kunnat drömma om, och som på ett märkligt sätt öfverensstämde med berömda taflor i Göteborgs museum, en ung amatör bringade oss att kikna af skratt inför hans mästerliga imitationer af Anders de Wahls, Tore Svennbergs och Victor Lundbergs egendomligheter i tal och sätt, och slutligen satte göteborgskorna kronan på verket genom att inte säga nej till en bostons behag.

JOHN KRUSE.

KVINNORNA OCH "STATENS KAKA".

"STATENS KAKA är knapp, men säker." Detta till ordspråk vordna uttryck har sin naturliga motivering däruti att statstjänaren i allmänhet åtnjuter följande förmåner: ordinarie anställning med däraf härflytande rättighet att ej kunna godtyckligt afskedas, att i händelse af laga förfall för tjänstgöring (sjukdom e. d.) ej behöfva af lönen afstå mera än tjänstgöringspenningarne, att få semester samt — sist, men ej sämst — att vid afskedstagandet erhålla pension.

De statstjänare, som åtnjuta alla dessa fördelar, ha i regel ingen som helst anledning att klaga öfver "kakans knapphet". Men kan väl detsamma sägas om dem, som fylla en ordinarie uppgift, men icke dess mindre äro uteslutna från hvarje annan möjlighet än att få betaldt precis så länge hälsa och krafter räcka, icke ett ögonblick längre?

Finnas då verkligen sådana?

De finnas i stort antal, och de äro *kvinnor*. Hvar och en som vill göra sig besvär med att besöka våra ämbetsverk, skall snart upptäcka dem, där de sitta, flitigt lutade öfver arbetsborden. De syssla med renskrifning, siffergranskning, bokföring, kartskrifning o. s. v. i statsdepartementen, ja, i de allra flesta ämbetsverken finnas de. Ensamt på de statistiska afdelningarna tjänstgör ett 50-tal. Stundom användas de äfven som ett slags amanuenser att bistå vid expeditionen, de fylla mångahanda sysslor af mera mekanisk art, deras arbete utgör en oeftergiflig länk i ämbetsverkens funktioner. De tjänstgöra regelbundet på ämbetsrummet under förmiddagarne och mången gång längre tid än den ordinarie tjänstemannen, då de skola ordna för denne, innan han kommer, och stöka undan efter honom, sedan han gått. De hafva också, till skillnad från mången ordinarie tjänsteman, oftast hemarbete på eftermiddagarne, stundom till långt inpå nätterna. Det bör också erinras, att deras enformiga och mycket stillasittande sysselsättning är särskildt ägnad att slita på hälsan, samt att de därför äro i synnerligt behof af semester. De äro ock utan tvifvel i behof af pensionsrätt vid en tidigare ålder än de manliga tjänstemännen.

Dessa synpunkter framhållas lifligt i en vid årets riksdag af den outtröttlige kämpen för rättvisa åt kvinnan, borgmästare Lindhagen, väckt motion. I denna begäres, att riksdagen ville hos k. m:t låta verkställa utredning i hvad mån hos statens ämbetsverk och myndigheter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med skrifgöromål och dylika sysslor utan att äga någon fast anställning, äfvensom i anledning af denna utredning föreslå riksdagen erforderliga åtgärder, i ändamål att jämväl dessa biträden, kvinnor såväl som män, må i likhet med öfriga ämbets- och tjänsteinnehafvare samt vaktbetjänte erhålla fast anställning med rätt till sjukhjälp, semester och pension.

Vid förra årets lagtima riksmöte fick hr Lindhagen andra kammaren med sig om denna hemställan, men första kammaren var i detta, som i så många andra fall, ovillig att rubba *status quo*. Motionären hoppas, när han nu kommer tillbaka, att äfven första kammaren skall öppna ögonen för det ovärdiga uti att staten sliter ut medborgares arbetskraft utan att på något sätt sörja för deras ålderdom. Det är af så mycket större vikt, att motionen just *nu* bifalles, som annars verklig fara hotar den här åsyftade tjänsteklassen, enär löneregleringskommittén icke synes ha haft ögonen öppna för det oafvisliga kraf på rättvisas skipande, som här i sanning föreligger. Alltså, herrar senatorer: handen på hjärtat!

J. B.

TAKTLÖSHET.

DEN TEATERÄLSKANDE stockholmspubliken får en och annan gång en upptuktelse i tidningarna för sin brist på takt. Den förtjänar det, och kanske just därför att förebråelserna äro berättigade, lända de till intet. Det är endast på k. operan, som publiken af fruktan för vaktmästarne, som ha stränga order att icke släppa in någon, sedan orkestern börjat, lägger i dagen den hänsyn, som borde vara en naturlig sak. På alla våra andra teatrar är det en daglig företeelse, att början af hvarje akt går förlorad. Långt efter det att ridån gått upp, tränga sig punsch- och cigarrluktande individer fram mellan bänkraderna. Och det slår aldrig fel, att sista aktens slutrepliker drunkna i publikens nervösa längtan efter kampen om kläder och galoscher. Det gör alldeles detsamma, om vi komma för sent *till* teatern, endast vi äro lyckliga nog att komma *först* därifrån.

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

Det finns emellertid olika begrepp om takt på teatern. Då jag var på "Lilla drottningen" råkade ett par herrar, som haft otur att få sina platser midt på parkett, glömma sig kvar i schveizeriet. Mycket generade, under upprepade bugningar och vederbörligen stukade under tyngden af ogillande blickar, banade de sig väg, ideligen upprepande:

— Jag ber om ursäkt! Vi hörde inte ringningen.

Man smålog öfverseende. Det är inte ofta som de försumliga ha så mycket takt, att de be om ursäkt för sin brist på takt.

Människor, som ha så mycket att säga hvarandra, att de måste prata midt under donna Annas stora hämndaria eller medan Lohengrin sjunger sin sång om Graal, borde hellre gå på Sveateatern än på operan. En af mina musikaliska vänner, passionerad älskare af operan, där han hämtar vederkvickelse efter dagens arbete, har stundom otur att råka ut för dem. I de flesta fall fall tiger han och finner sig i det oundvikliga. Men en gång gick det för långt. Och efter aktens slut reste han sig upp och anhöll artigt, att herrskapet icke skulle störa sina grannar.

Man misstar sig mycket, om man tror, att det är de taktlösa, som vid sådana tillfällen bli svarslösa. De bli ursinniga. Och i det föreliggande fallet ansågo de naturligtvis min musikaliske vän som en ytterst obelefvad herre.

Vid ett annat tillfälle, på en annan teater, under uppförandet af en mycket allvarlig pjäs, gjorde ett par eleganta damer sin entré på parkett långt efter det att ridån gått upp. De fingo ändtligen reda på sin bänk, hvars ingång bevakades af en storväxt gentleman med ett energiskt ansikte och skredo genast till attack.

Den energiske hade sin uppmärksamhet fästad på handlingen och rörde sig icke.

— Vi ska in här!

Den energiske såg fortfarande oberörd ut.

— Var god stig upp, så vi kan komma förbi!

Men den energiske hade hela sin själ på scenen och satt orörlig som en staty.

Damerna småmördade honom med sina blickar:

— Oförskämdt! sade de, då de slutligen med en viss ansträngning lyckades komma förbi.

Jag är öfvertygad om, att de bägge sentkommande damerna i den energiske mannen sågo en personifiering af allt hvad oartighet och taktlöshet heter, men att de själfva icke ett ögonblick insågo det taktlösa i sitt eget beteende.

THORE BLANCHE.

FOLKHÖGSKOLEKURSERNA KRING SILJAN.

ETT FÖR VÅRT Sverige nytt folkupplysningsarbete har sedan i oktober pågått här i Siljanssocknarnas gamla bygder och har redan nu ojäfaktigt visat sig äga bärkraft och stora utvecklingsmöjligheter.

Det är de folkhögskolekurser, som under en tid af en à två månader hvardera hållits å Sollerön, å Mora Strand och i Vikarbyn i Rättvik, och hvilka, sedan tolf år i Finland igångsatta och ledda af studentnationerna och nu spridda öfver hela landet, här hos oss under synnerligen lyckliga tecken arbetats fram af den finske folkhögskolemannen och föreläsaren, den numera i Sverige bosatte rektor Uno Stadius.

Folkhögskolekurser, hvad är då det, frågas säkert genast? Ja, hvad folkhögskolan är och vill, det ha vi väl nog också i Sverige så småningom börjat förstå och erkänna, ehuru det i förhållande till vårt lands befolkning ännu beklagligt ringa antalet svenska folkhögskolor icke talar alltför mycket för att så i vidare kretsar är fallet.

Men om, trots de anslag och understöd, som lämnas dessa skolor af stat, landsting, hushållningssällskap och enskilda, desamma hittills på de flesta trakter fått röna så ringa anslutning af folkets ungdom själf, måste orsaken vara den, att antingen den stora, härliga folkhögskoletanken som sådan icke blifvit tillräckligt klargjord och förstådd eller ock att den från Danmark med dess säregna lokala och nationella förutsättningar hit direkt införda fasta folkhögskolan på ett eller annat sätt kanske icke *ensam* är i stånd att i våra långt vidsträcktare och glesare befolkade bygder komma så stora delar af folket till godo som sig borde. Ty att en frånvaro af kunskaps- och vetandebegär hos landsbygdens ungdom skulle vara orsaken till den ringa anslutningen till de flesta fasta folkhögskolorna kan och får man icke hålla före, om man något har lärt känna denna vår nutida ungdom.

Nej, rakt på sak! Ungdomen kommer icke eller kan icke komma till folkhögskolan så som den borde och kanske innerst önskar göra, därför måste folkhögskolan gå till ungdomen, gå ut i dess egna bygder och där, i anslutning

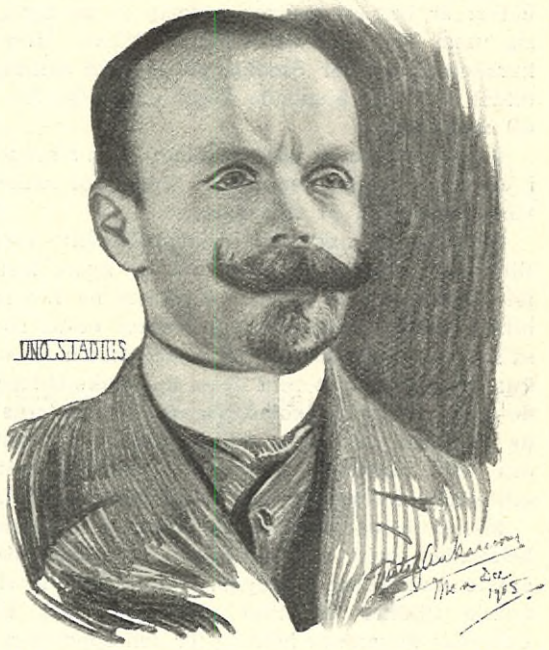

till lifvet själft, dels låta ungdomen få känning af och tro på hvad folkhögskolan vill och dels söka nå och väcka så vidt möjligt bygdens hela ungdom, icke endast de redan förut vakna och bäst lottade bland densamma.

Detta är den ledande och lefvande grundtanken i folkhögskolekurserna. De äro alltså icke en upplysningsrörelse vid sidan af och i kamp mot den fasta folkhögskolan, såsom möjligen kunde antagas, utan denna folkhögskolas tanke själf gående ut till folk och bygder, därstädes meddelande grundlinjerna af folkhögskoleämnena samt väckande till lefvande lif aktningen för upplysningens sak och behofvet af och förståelsen för den djupare och allsidigare fasta folkhögskolans undervisning.

En ganska utbredd missuppfattning af folkhögskolans uppgift håller denna för att vara ingenting annat än ett slags mer eller mindre påkallad repetition af eller fortsättning på *folkskolans* lärokurs. Detta är naturligtvis grundfalskt. Folkskolan är en obligatarisk undervisningsform för landets *barn* vid en ålder, då det själfständiga reflektions- och tankebehofvet ännu icke vaknat — folkhögskolan däremot den vuxna *ungdomens* skola, vädjande till denna ungdoms fria vilja, behof och förmåga att reflektera öfver lifvets uppgift och ansvar och visande denna ungdom hembygdens och fosterlandets fordran på oss att tänka med egna tankar och

Äkta Schweizer-Broderi.

Rekvirera prof och modeplanscher å våra halffärdiga, broderade, hvita, **tvättäkta battistklädningar** från kr. 23.50 till kr. 43.50 för hela klädningen.

Vi sända de utvalda klädningarne **tull- och portofritt** till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern F 8 (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. hoflev.

se med egna ögon, lärande af de tider, som gått, i arbete för de tider, som komma.

Att visa detta är hvad med folkhögskolekurserna åsyftas, och äro de såmedels i egentligaste mening ett väckelsearbete.

Att de såsom allt sådant arbete vid sin frammarsch då skola mötas med glädje å ena sidan likaväl som af skuggrädsla och smygande motagitation å den andra är en själfklar sak, men den med hvar dag ökade tillslutning, som dessa kurser här i Siljansbygden vunnit och vinna, vittnar godt om dess folks själfständighet och dess ungdoms vakenhet och känsla för framtidens kraf på hembygdens män och kvinnor.

Första tanken på en möjlig fast folkhögskola, särskildt lämpad för dessa bygder och deras säregna förhållanden, väcktes för ett par år sedan vid ett föreläsningsbesök af Uno Stadius, sedan sitt första studentår en af den finska folkhögskolesakens ifrigaste arbetare och särskildt en af upphofsmännen till de såsom nämndt nu öfver hela Finland spridda folkhögskolekurserna. Det var dock först i somras som den framkastade tanken för tillfället tog form i planerna på "kurser", sådana som de nu pågående, hvilkas mening och tillvaro det är denna lilla artikels afsikt att påpeka.

I Mora var det som några intresserade personer först beslöto att sätta i gång en sådan kurs och härför begärde Stadius' ledning och hjälp. Men så fanns det några vakna ungdomar på Sollerön, som också genast hade blick för saken och fingo andra med sig, så att de med ett 70-tal kursanmälningar på fickan en vacker dag begärde att redan under oktober få den första folkhögskolekursen förlagd till "Sol-ön". Detta lät sig ock göra, och den 5 okt. i fjol öppnades Sollerökursen och pågick t. o. m. den 4 nov., hvarefter kursen på Mora strand öppnades med en vacker högtidlighet den 6 nov.

Två månader fortgick så denna kurs under dagligen växande intresse från folkets och ungdomens sida, räknande icke mindre än 105 ordinarie kursdeltagare, och, det bör här icke förtigas, under stort och värdefullt stöd från det Zornska hemmets sida. Redan den 8 jan. började så den tredje kursen i den stora och vackra Vikarbyn i Rättvik, förberedd och anordnad främst af goodtemplarne på platsen och räknande redan från början ett 70-tal ordinarie deltagare förutom de stora skaror af bygdens folk, som öfvervarit de många offentliga föreläsningarna.

Äfven denna kurs är nu afslutad efter ett det vackraste och löftesrikaste förlopp, och i detta nu äro här från icke mindre än sex olika socknar kurser begärda för nästan ett helt år framåt. Ensamt för de två närmaste i Orsa kyrkby och i Sjugare by i Leksand ha 230 deltagare redan antecknat sig.

Detta må vara nog för att visa, huru denna gren af det härstädes segt kämpande upplysningsarbetet slagit igenom. Men klart måste det här ock framhållas, att det är den för de nya tidernas lösenord redan vaknande helnykter-

Ett stort nöje är en god kopp thé. Om Ni önskar att alltid erhålla ett fint thé, garanteradt absolut äkta, rekvirera HORNIMAN'S "BOUDOIR THÉ".

GRUPPBILD AF DELTAGARNE I FOLKHÖGSKOLEKURSEN I RÄTTVIK. GUDM. BERG FOTO.

hetsungdomen, som i de tätaste skarorna sluter upp kring detsamma. — I helnykterhets- och hembygdstankens båda stora grundlinjer är det nog också som hela detta arbete går fram, icke för att, som de ljusskygge söka låta påskina, rycka ungdomen lös från "det bestående", utan för att, klart visande liknöjdhetens och tanklöshetens oduglighet som vapen i kampen på hembygdens framtid, söka ge ungdomen känning af några bland de vägar, på hvilka den kan på egen hembygds grund med utsikt till framgång söka bygga sin egen framtid. —

Dessa nu pågående kurser ha formen af ett slags aftonskola, för att de unga skola i möjligaste mån undgå att hindras i sitt arbete i hem och bygd. Tiden har varit omkring tre timmar dagligen, mellan 6—9 på kvällen, och ha i kurserna ingått utom praktiska öfningar i skrifning, räkning, hushållsbokföring o. s. v. föreläsningar i Sveriges historia, i samhälls- och folkbildningsfrågor, i hälsolära och nykterhetsfrågor på vetenskaplig och statistisk grundval m. m. af Uno Stadius, i landtbruk och husdjursskötsel af länsagronomen Fritz Falk, i skogsvård af länsskogvaktaren C. A. Gustafsson samt i "litet af hvarje" rörande "hem, hemslöjd, hembygd, hembygdsnatur och hembygdsstil" af undertecknad. Så hafva diskussioner och t. o. m. fingerade kommunalstämmor hållits, och sist men icke minst har sången, både den unisona och körsången, stått på programmet.

Hvad vår svenska ungdom icke minst behöfver är just att sjungas samman — att sjunga sig varm och stark för arbetet i lifvet. Bland kursdeltagarna har Stadius på de olika ställena bildat och ledt blandade körer på mellan 30—60 medlemmar.

Kursafgifterna ha växlat mellan 3 och 5 kronor i ett för allt plus omkring 1 krona för undervisningsmateriel pr deltagare.

Självklart är att här "samskoleidén" varit tillämpad, såsom ju äfven vid de nyare fasta folkhögskolorna är fallet. Kullorna ha t. o. m. hittills varit i majoriteten, hvilket också särskildt har väckt tanken på lämpligheten af att framdeles eventuelt med dessa kurser kombinera de ambulerande skolkökskurserna. På "rasterna" ha sånglekar oförtrutet öfvats med lif och lust, och den vackraste stämning af allvar, arbete och glädje i förening har hvilat öfver det hela.

Många bevis på äfven de äldres i bygderna belåtenhet med och tacksamhet för kursernas arbete framkomma dagligen, och främst bör vid hvarje tillfälle offentligt gifvas ett tack till Dalarnas nuvarande höfding för den uppmuntran och det stöd, han gifver detta som allt ärligt framstegsarbete i sitt höfdingadöme.

Till sist blott ett ord. Det är icke utan att denna uppsats tillkommit för att ge vida kretsar af Sveriges ungdom, och icke minst den kvinnliga, anvisning på ett fält, där den rundt omkring i vårt land kunde på fast grundval i handling omsätta en lefvande verksamhetslust och starka ideella sträfvanden. Det är dock från folkroten, genom tillvaratagandet och förädlandet af de på egen grund framväxande nya släktena af Sveriges folk, som Sveriges framtid säkrast skall timras.

Ur hembygds grund skall framtid växa!

Vikarbyn i Rättvik,
febr. 1906.

GUSTAF ANKARCRONA.

FESTLIGT SAMKVÄM UNDER FOLKHÖGSKOLEKURSERRA I VIKARBYN. G. BERG FOTO.

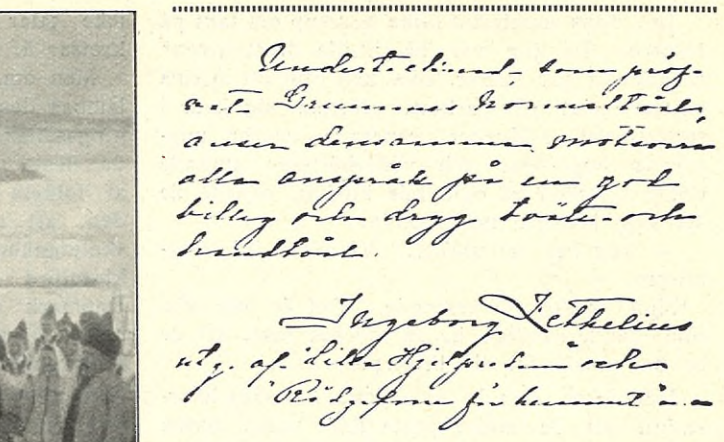

INTILL YTTERSTA SKÄRFVEN. EN BERÄTTELSE FRÅN REVOLUTIONSDAGARNE I BAKU.

FÖR IDUN AF JANE GERNANDT-CLAINE.

(Slut. fr. föreg. n:r.)

DEN AFTONEN — det var den andra november — kunde ingen af hotellets årsgäster eller kunder träda in i läsesalen och beställa en wisky eller en enkel kopp te utan att draga ett strå till stacken och förtälja sin lilla historia om hur vinden vändt sig ute i staden. Sedan några timmar tillbaka döptes konstitutionen i eld och blod.

Nära två hela dygn hade frihetens symbol vajat från offentliga och enskilda byggnader, lyst från spårvagnstaken och burits i triumf af ynglingar och flickor, som vandrat genom staden efter marseillaisens toner, då omhvälfningen kom och polisen hämtat sig tillräckligt för att visa hvad det är för en makt, som ännu styr Ryssland. På torget utanför de ortodoxas katedral hade några hundratal icke så alldeles klara strupar stämt upp nationalhymnen och "tsarens bön" och med hans bild i spetsen vandrade hopen nedåt gatorna, där allt, som tydde på hvad som tilldragit sig dagarna förut, försvunnit som genom ett trollslag.

Det var en öppen hemlighet, att vodkan runnit i strömmar bland de massor, hvilka rest sig som det bestående försvarare och tronens stöd, och vid middagstiden hade kanonerna sprängt två eller tre revolutionsnästen i luften. Ett fyrtiotal armenier skulle blitvit mördade, och frampå dagen spred sig det ryktet, att Bakus israeliter dömts att mista lifvet i ett blodbad, som skulle taga sin början nästkommande söndag. De utsedda offren höllo redan på att lämna sina hem och hotellets värdinna var fullt upptagen med att säga nej till alla, som telefonerade efter rum, då en ung herre, som suttit och läst tidningar, reste sig och gick bort till telefonen. Uttrycket i det ljuslagda ansiktet stod fullt af förlägenhet, och i första ögonblicket hade han svårt att finna ord: "Förlåt, det är ju högst ogrannlaga, men var det inte fråga om att man kastat en bomb från ett hus snedt emot guvernörsträdgården?"

Damen hakade upp luren och vände sig till honom, som talat; det var en af hennes årsinackorderingar, och om något förvånade henne, var det endast den omständigheten, att den unge mannen i fråga sysslade med något, som icke rörde hans egen allt annat än påträngande person. "Alldeles riktigt," smålog hon yrkesmässigt älskvärd, "de påstå bara att alltsammans är uppdiktadt från början till slut, och det är mycket möjligt. Med de här flata taken är det ju det lättaste i världen att springa från ett hus till ett annat och lossa ett skott eller kasta en bomb från en fastighet, där hyresgästerna inte ha den ringaste aning om dådet på förhand åtminstone —"

"Ja, ja," afbröt den andre, "men —"

A.-B. Stockholms Köpmannabank, Arsenalsgatan 3 B. | Depositionsränta 4 1/2 %. | Ränta utbetalas halfårsvis och kan, om deponenten så önskar, utan bevisets företeende, insättas å räkning i banken eller remitteras i postremissvexel.

"Märk väl — jag vet ju ingenting, jag drar bara mina slutsatser. Ägarinnan är så godt som ensam i huset med sin dvornik och några fattiga armenier, som hvarken ha något att hoppas eller frukta och som visst fått tak öfver hufvudet af barmhärtighet. Nu har polisen emellertid varit uppe och sagt ifrån, att byggnaden skall brännas, och inom två timmar måste alla möblerna vara utflyttade på gatan. Ja, är det inte barbariskt? — Det är alldeles märkvärdigt, hvad olyckan kan förfölja en människa; mannen blef ju mördad i våras, och jag har inte en skrubb att stoppa hvarken henne eller hennes jungfru i... Se så... jag ber så mycket om ursäkt, nu ringer det igen. Tänk —" hon hade redan fattat luren, men vände sig på nytt — "kosackerna ha börjat skjuta på fönstren för att få luft i luckan, som man säger. Då brinner det fortare, det är ju rysligt eller hur?"

Den ljuslagde gaf intet svar, han gick fram till bordet och öppnade en tidning med ögonen stadigt fästa vid en punkt på väggen midt emot. Öfver hans panna drogo snabba skyar af mörker, och plötsligt kastade han papperet ifrån sig, tog hatt och rock och sprang ut.

— — — — — — — — — — — — —

Någon — ingen hade tid att se om det var kosacken, som stått i hörnet, eller en af de sjömän och lösa dagdrifvare, hvilka gingo i procession — ryckte ned de röda flaggorna utanför porten till "Kaspis" redaktion och trampade dem under sina fötter, och där tåget ringlade sig framåt gatan, flög det som en löpeld från led till led, öfver brännvinsångorna från tusen strupar, att flere hus stodo i ljusan låga utanför guvernörsträdgården, och att man skulle sätta eld på ett par stycken till. Stora skaror hade slutit sig till massan på befallning, men de flesta hade kommit för sitt nöjes skull, och en tatar i mörkblå lifrock gick baklänges och bugade sig för bilderna af Rysslands tsar och shahen af Persien med hjärtat fullt af en öfversvallande, om ock något oklar entusiasm. Vid stadens största torg hade ett par dussin af hans trosbröder sällat sig till samlingen, gripna af ett rus, som alls icke hade något att skaffa med vodka eller vin. I de brinnande spillrorna af ett privat åkdon satt liket af en armenisk präst, som de genomborrat med väl tjugu dolkstyng, och som med all säkerhet aldrig skulle predika för några kristna hundar på den här sidan om de fördömdas hemvist mer. De mördarekulor, som slungats från tak och fönster, skulle få sitt straff; folket ville hämnas, och polisen höll redan på att dränka in de hus, som dömts att uppgå i lågor, med petroleum.

Af misstag eller helt enkelt därför att det roade dem läto den allmänna ordningens upprätthållare en eller annan skvätt nafta falla på de möbler, som stodo utanför Lalaiants port. En bomb kom dansande ned från taket vid fyratiden på eftermiddagen, men ännu hade kosackerna inte fått tag i gärningsmannen, som sades ha gömt sig i källaren, där han var oåtkomlig för de kulor både ryssar och tatarer riktat mot fönstren. Frun i huset hade fått veta, att hela härligheten skulle stickas i brand i mörkningen, men allt gick ordentligt till. De rättrogna, som utfärdat domen, hjälpte själfva till med att bära husgerådet ut på gatan, och upp och ned för trapporna sprang en liten finska, som de måste gå ur vägen för, antingen de ville eller inte. Hon gaf dem inte en blick, men det lockiga framhåret reste sig på ända och krusade sig i topparna och ögonen sköto gnistor, när hon gick förbi med en borduppsats eller ett par ljusstakar i handen, så blixtrande uppbragt var hon. Ett par tatarer, som gått nere på gatan, hade ju fått släppa lifvet till, men historien om att någon af husets folk kastat bomben var uppdiktad från början till slut. Alltsammans kom sig af det gamla hatet, det hade hon sagt till sin fru från första stunden, men frun gick som om hon gått i sömnen. De hade burit ned hela förmaksmöbeln, utan att hon rört ett finger, och om inte annat folk hållit öga på de där röfvarna till rättrogna, skulle minst hälften af sakerna varit sin kos.

"Ja, nu är det snart mörkt, frun," sade hon, i det hon gick igenom våningen och såg sin matmor stå med händerna i kors, klädd i hatt och kappa, medan några muselmän lyfte ett af de stora klädskåpen öfver tröskeln.

Det kom intet svar. Skåpets ägarinna stod inne i sitt sofrum och betraktade den slipade spegeln, badbaljan af gummi, som låg hopviken på nattduksbordet, och den stora silkesklädda sängen, som hennes man inte fått ut från tullen förr än flere veckor efter bröllopet och som han visst knappast saknat. Innan han gifte sig, sof han på en divan; att ha en europeisk hustru och lämpa sig efter hennes vanor hade icke förlupit utan sina små öfverraskningar, men ack, hvad gjorde väl det... *Nu* var olyckan öfver henne, och det gällde bara att ta det lugnt. När allt kom omkring, var det kanske endast en tidsfråga. I öfver två timmar hade hon stått vid fönstret och väntat, att de skulle sikta på henne, men de siktade åt annat håll. Med en träffsäkerhet, så ofelbar som om demoner gifvit dem en andra syn, hade de låtit sina kulor genomborra ett porträtt, som hängde på väggen. Två gånger hade hon låtit det byta plats, och hvar det än befann sig, tycktes murarna bli af glas. Det återgaf de vackra och stolta dragen af den hon kallat sin make. Hvarför hade de icke dödat hans bild i hennes hjärta på samma gång som henne själf?

"Frun," ropade finskans sjungande stämma, "kosackerna snoka igenom källaren, som om de letade efter råttor, och tatarerna tycka att de arbetat nog nu; de säga, att alla människor måste lämna huset, och det står en herre därnere och frågar, hvar frun skall ta in."

"En herre?"

"Ja, frun, det är en af svenskarna. Han ville gå upp i våningen, men det tillåter int' polisen, för nu ska' de tutta eld på alla fyra knutarna och —"

"Gå, Aina! Gå ner och se, om du kan få tag i en vagn."

"Jag *har* en, frun, och den är proppfull med saker."

"Ja, men du måste skaffa en till, som kör oss till järnvägen."

"I den här villervallan? Ack frun —"

"Gå bara, vi *måste* ha en vagn."

Utan att vänta på svar steg hon själf ned för trapporna. I den fallande skymningen strök en tatar förbi henne med en spann full med nafta, och bakom ett af de sönderskjutna fönstren på nedre botten glimmade en flamma. "*Bazinja!*" * ropade en man i hopen, och hon vände sig om och såg sin dvornik, som skulle passa hennes möbler, men i det hon ville tala till honom, kände hon att någon rörde vid hennes arm: "Sigrid, kom, Sigrid," mumlade en röst på hennes eget språk.

Hon stod och stirrade ut i mörkret, som om hon icke förstått orden. En gammal man störtade ut på gatan och föll framstupa i rännstenen med eld i rockskörten och två kosacker i hack och häl bakom sin rygg. Deras nagajkor svepte öfver öronen på honom, och när han fått hvad han kunde tåla, låg han som afsvimmad med händerna utsträckta framför sig, men en bred ström af blod hade forsat från hans strupe, och en af de omkringstående sprang fram och tog honom i axlarna och släpade honom till en soffa och tryckte sin näsduk mot hans mun.

Hon som rådde om möblerna, böjde sig ned öfver honom, men i detsamma lade sig en hand öfver hennes: "Sigrid, Sigrid, låt honom vara, det syns ju att han är döende eller död."

"Död? Jaså, ja... Ja, där ser du, Bengt, de få betala till yttersta skärfven. Det var inte han som kastat bomben, men han är armenier. De arma, de arma!"

"Sigrid, kom, kom, käraste, här kan du inte stanna!"

"Nej, jag skulle fara till järnvägen, jag — jag skulle fara hem."

"Hem? — Mitt barn, du vet inte hvad du säger, det finns ju inga tåg. Kom bara. Jag kan bo hvar som helst — hos kamrater — bara du kommer till hotellet och tar mitt rum. Är det inte din kusk? Skall jag lyfta ner de här sakerna?"

"Herrn," utbrast en flickröst, "rör int' sakerna! Frun sa' att vi skulle försöka få en annan vagn, och om herrskapet vill följa efter, skall jag se till att han inte rymmer med alltihop. Jag ställer mig på vagnssteget, hvart skall han köra?"

"Till Hôtel d'Europe. Kör till hotellet —"

"Och herrskapet?"

"Vi följa efter. Sigrid, kära Sigrid —"

Den unga kvinnan stod ett stycke från soffan och betraktade sitt hus i den mörknande kvällen: "Bengt, Bengt, se hur det brinner!"

"Ja, Sigrid, låt det brinna, låt det bli till aska med allt hvad... hvad... De betala till yttersta skärfven; nu kommer du med mig, låt oss bara inte bli af med vagnen."

"Nej, nej... Dvornik, vaka öfver liket där och låt dem inte stympa det, hvad som än händer... Ja, Bengt, du vet inte — du vet inte allt hvad jag gått igenom!"

"Kära, du ville ju fara hem, låtsa att vi fara hem till Sverige," mumlade han med sitt ansikte ned emot hennes ansikte. Hon hade slutit sina ögon, och i den fallande natten följde de efter vagnen, hand i hand som ett par barn.

* Frun.

TILL VÅRA LÄSARE!

PÅ FÖREKOMMEN ANLEDNING bedja vi härmed att en gång för alla beträffande den i vår romanbilaga pågående prisbelönade följetongen få erinra om följande:

1:o) Att redan det i oktober år 1904 offentliggjorda programmet för Iduns senaste litterära pristäfling uttryckligen angaf, att densamma afsåg en följetong för Iduns romanbibliotek "till ett omfång af ungefär trehundra sidor vanlig bokoktav".

2:o) Att det alltså **uteslutande** *är den i Idun nu publicerade, af författaren själf verkställda förkortningen af "Den stora vreden", som belönats med det utfästa priset och till hvilken Idun och dess läsare äga förstahandsrätt. Denna utgör också, som vi redan framhållit, ett fullt afslutadt konstnärligt och litterärt helt.*

3:o) Att det naiva talet om, att Idun genom flerdubbelt antal romanark skulle inom den nu löpande årgången ha kunnat bereda plats för den tillämnade större upplagan af "Den stora vreden", faller redan på sin ekonomiska orimlighet, då någon motsvarande prisförhöjning af tidningen aldrig varit ifrågasatt.

4:o) Att saken således för hvarje rättvis och opartisk betraktare bör stå fullt klar, och att vi med andra icke längre ämna utspinna någon gagnlös ordstrid.

Stockholm i februari 1906.

Red. af Idun.

Kostymer blifva fullt fraicha efter tvättning eller färgning hos ***Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.*** Ombud i Stockholm: ***Fröken Beda Johnson, Kungsgatan 9.***

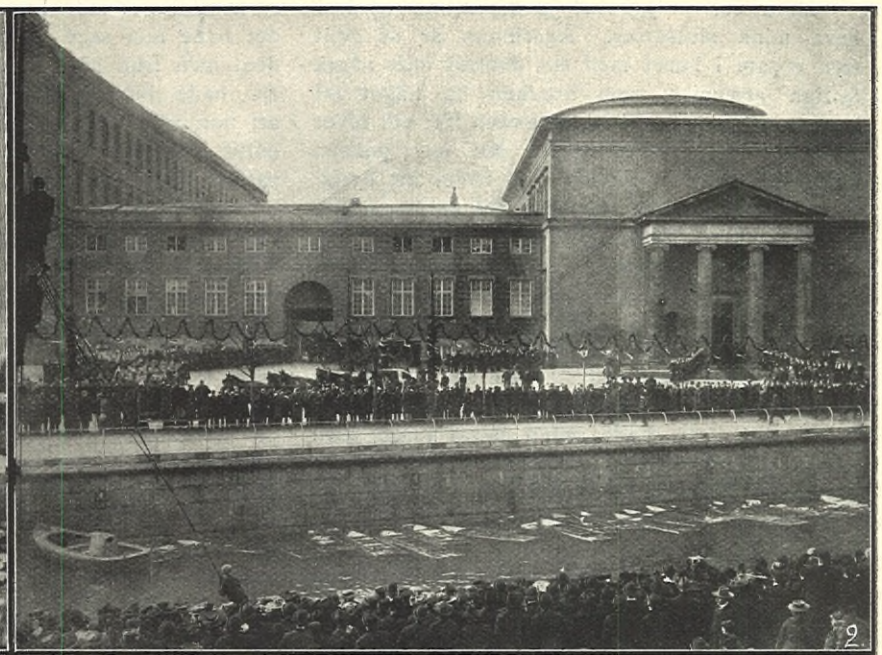

FRÅN KRISTIAN IX:S LIKBEGÄNGELSE. FOTO FÖR IDUN AF JUNCKER-JENSEN, KÖPENHAMN. 1. KONUNGENS CASTRUM DOLORIS I KRISTIANSBORGS SLOTTSKYRKA. 2. LIKTÅGET LÄMNAR SLOTTSKYRKAN. 3. LIKTÅGET PASSERAR KONGENS NYTORV. 4. LIKTÅGET ANLÄNDER TILL JÄRNVÄGSSTATIONEN. 5. LIKBEGÄNGELSEN I ROSKILDE DOMKYRKA. DE KUNGLIGA PERSONERNA SITTA TILL VÄNSTER OM KISTAN

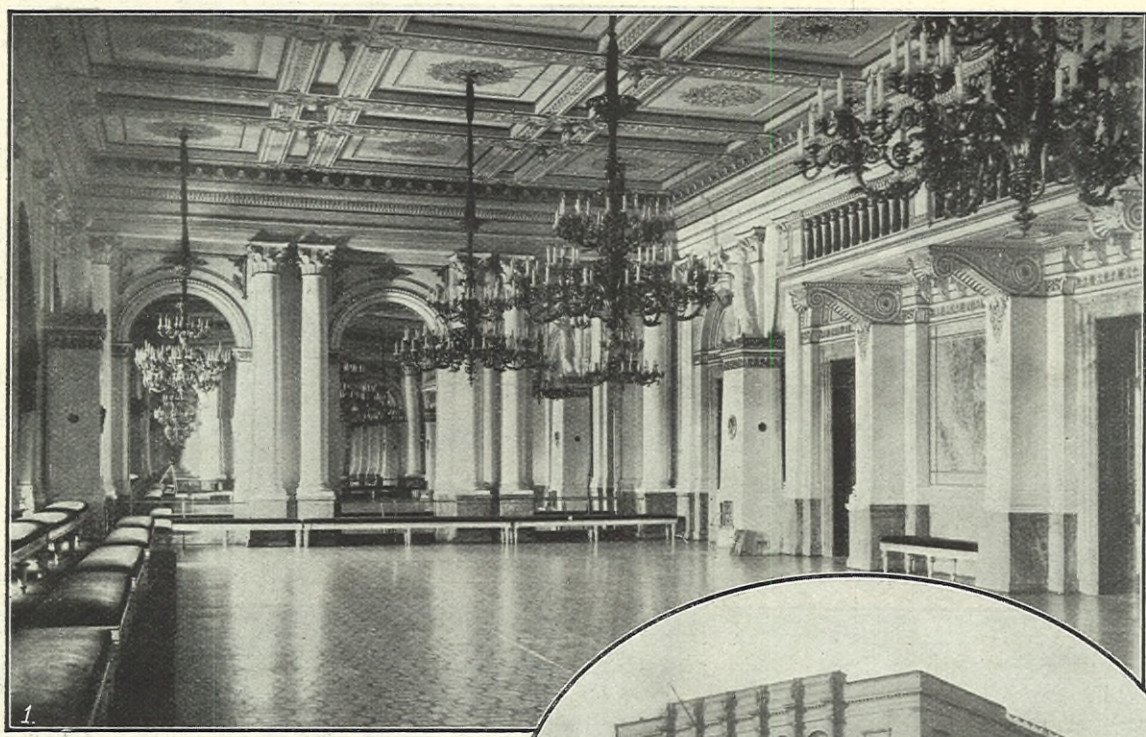

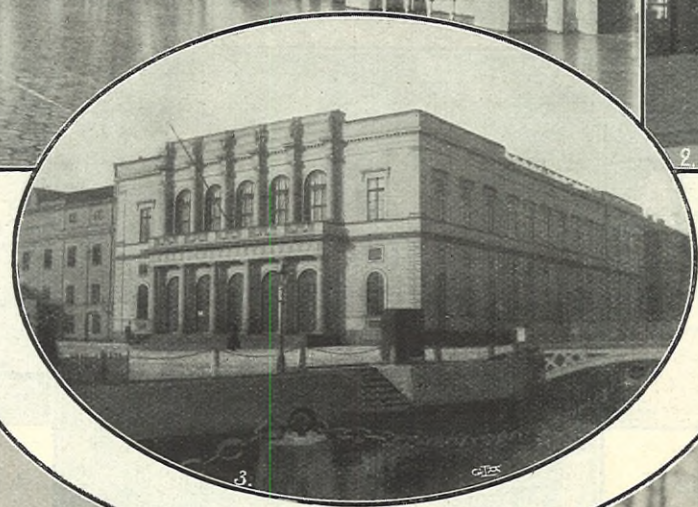

FRÅN DEN NYRESTAURERADE GÖTEBORGS BÖRS, SOM I DAGARNE INVIGTS MED EN LYSANDE BAL. FOTO FÖR IDUN AF ANNA BACKLUND OCH J. EDGREN. 1. STORA BÖRSSALEN. 2. ENA SIDAN AF DEN STORA DUBBELTRAPPAN. 3. BÖRSHUSETS YTTRE.

VECKANS IDROTTSLIF. 1. FRÅN TRAFTÄFLINGARNA Å BRUNNSVIKEN. HR SUNDSTRÖM, PITEÅ, MED TORPED, 1:E PRISTAGARE I ALLMÄNNA LÖPNINGEN PÅ 3,000 METER 2. START TILL 3,000 METERLÖPNINGEN. 3. AUTOMOBILTÄFLINGEN GÖTEBORG—STOCKHOLM. SEGRAREN, INGENIÖR E. SALMSON MED RESKAMRATER I SIN FIATAUTOMOBIL. 4. FIATAUTOMOBILEN INKOMMER TILL MÅLET I IDROTTSPARKEN OCH MOTTAGES AF GREFVE CL. VON ROSEN SAMT DEN ÖFRIGA BESTYRELSEN. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

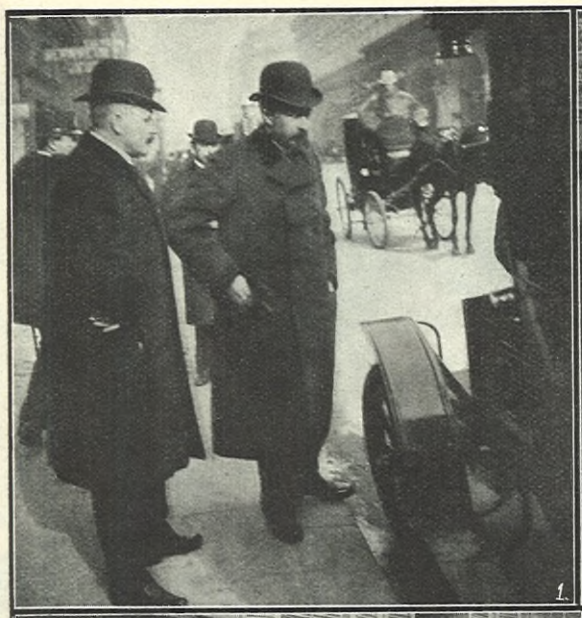

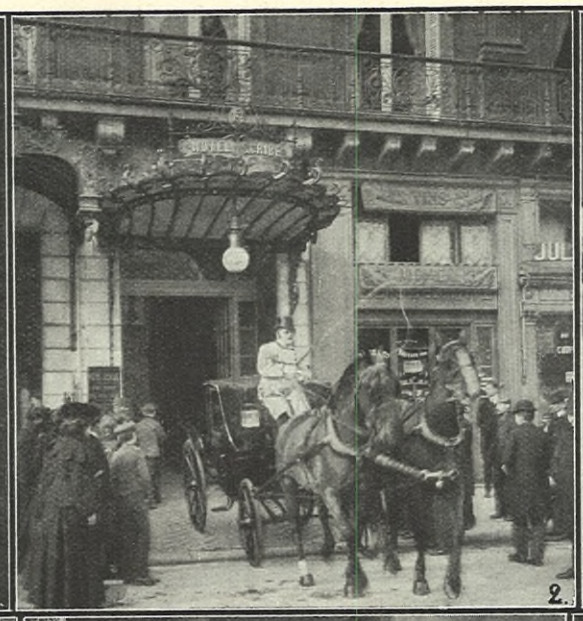

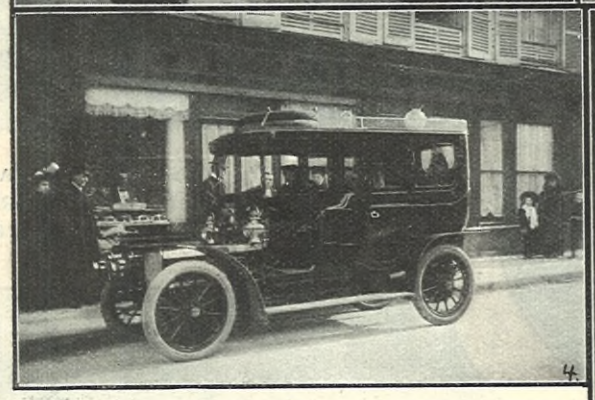

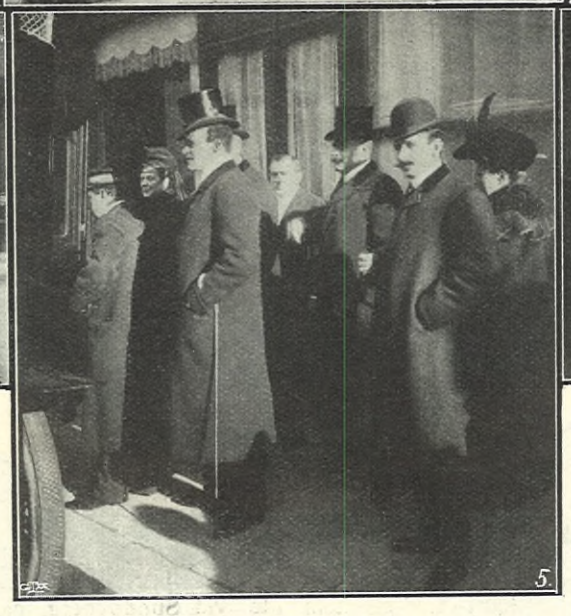

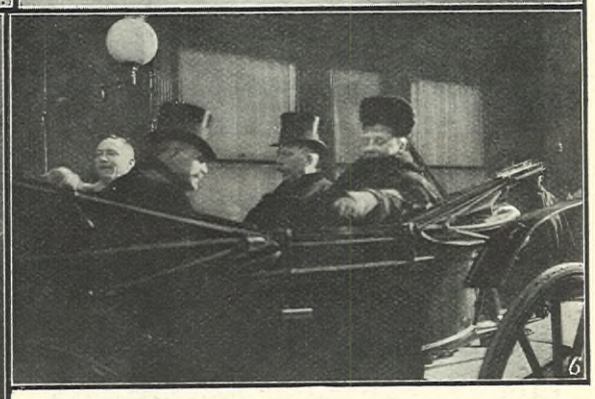

FRÅN DROTTNING SOFIAS OCH PRINS EUGENS BESÖK I PARIS. FOTO FÖR IDUN AF HOFFOTOGRAF ALBIN. 1. PRINS EUGEN OCH BARON LEHUSEN BEGE SIG UT PÅ EN AUTOMOBILTUR. 2. DROTTNINGEN LÄMNAR HOTEL SCRIBE FÖR EN PROMENAD I VAGN. 3. DROTTNINGEN OCH BARON CEDERSTRÖM PÅ PROMENAD UTANFÖR MADELEINEKYRKAN.

4. DROTTNINGEN LÄMNAR RESTAURANT VOISIN FÖR ATT GÖRA EN AUTOMOBILTUR I BOULOGNERSKOGEN.

5. DROTTNINGENS UPPVAKTNING UTANFÖR "VOISIN". I MIDTEN PRINSEN AF WIED, TILL HÖGER MR LE BRIS OCH MR SCHUSEN.

6. DROTTNINGENS STATSFRU HEDVIG MUNCK, BARON CEDERSTRÖM OCH MR SCHUSEN.

UR DAGSKRÖNIKAN.

KONUNG KRISTIANS LIKFÄRD Föregående fredag bevittnade Köpenhamn en sorgehögtid af den mest imponerande omfattning, då liket af konung Kristian IX under en storartad eskort fördes genom de sorgskrudade gatorna från slottskyrkan till järnvägsstationen för att transporteras till Danmarks Pantheon, Roskilde domkyrka. I sorgetåget märktes kung Fredrik och kung Georg af Grekland, danska konungafamiljens medlemmar, konung Håkan, storhertigen af Mecklenburg-Schwerin, prins Carl af Sverige, änkekejsarinnan Maria Feodorovna med döttrar, hertigen och hertiginnan af Cumberland samt de olika representanterna för främmande furstar.

Efter det kungliga liktågets ankomst till Roskilde, fördes kistan under militäreskort och klockringning genom staden till domkyrkan.

På söndagen ägde begrafningsceremonien under stora högtidligheter rum därstädes och i närvaro af alla de nyssnämnda furstliga personerna samt kejsar Wilhelm, prins Gustaf Adolf af Sverige m. fl. Vårt knappa utrymme förbjuder oss hvarje detaljerad redogörelse för den pompösa sorgefesten, hvadan vi hänvisa våra läsare till de å sid. 90 meddelade bilderna.

DROTTNING SOFIA I PARIS. På sin nedresa till Rivieran har vår drottning under några dagar uppehållit sig i Paris i sällskap med prins Eugen. Från denna hennes vistelse i den franska hufvudstaden meddela vi här några af vår pariserfotograf tagna bilder, som med sina underskrifter torde tillräckligt förklara sig själfva.

GÖTEBORGS BÖRS har på senare tid undergått omfattande ombyggnads- och ändringsarbeten med hänsyn till sina festivitetslokaler, hvilka ända tills nu bibehållit sin ursprungliga prägel från börsbyggnadens uppförande 1844. De invigdes i lördags med en lysande bal. Byggnaden i sitt förra skick erbjöd ej den säkerhet för publiken i händelse af eldfara och panik, som kunde ställas på en festvåning af denna natur. Hufvudändamålet med de vidtagna anordningarna har ock varit att aflägsna den fara för olyckshändelser, som legat i de otillräckliga förbindelserna mellan de i öfre våningen befintliga festlokalerna och bottenvåningen, och förändringsarrangemangen ha därför koncentrerats på att erhålla en rymligare och mer praktisk trappuppgång samt att åstadkomma direkta förbindelser mellan de olika salarne i öfre våningen och trapphallen.

Den vackra trappuppgången, som vi här atbildat, är utförd i hvit italiensk marmor och delar sig efter några trappsteg i tvänne armar, som leda upp till ett vackert galleri.

En annan del af det stora omdaningsarbetet är stadsfullmäktiges sessionsrum, hvars återgifvande vi dock måste uppskjuta till nästa nummer på grund af att fotograferingen af denna interiör försenats.

MARY MILOW. †. Nyligen afled i Sköfde fru Mary Milow, en af detta samhälles mera kända invånare. Fru Milow var född i London den 29 jannari 1825. År 1854 flyttade hon öfver till Sverige och bosatte sig i Göteborg med sin make, som tillhörde en af de i början af 1850-talet dit inflyttade tyska familjerna. År 1859 bosatte sig fru Milow i Stockholm, där hon under ett tiotal år utöfvade en gagnande skolverksamhet. Sedan 1878 har hon varit bosatt i Sköfde.

MARY MILOW.

Hon var en sällsynt fin och ljus personlighet, säger en hennes minnestecknare, och hennes syn på lifvet var optimistens. Med vaket och lefvande intresse följde hon händelserna ej blott inom sin egen lilla begränsade värld, utan äfven på religionens, politikens, vetenskapens och konstens områden. Hon ägde en stor och vidhjärtad syn på tingen, och dagens små bekymmer, dess äflan, flärd och småsinne voro för henne alldeles främmande. Hon såg allt och alla med kärlekens öga. Därför varseblef hon ljusstrimmor äfven midt i mörkret. Därför fann hon hos människorna det bästa och mest försonande. Därför hörde man henne aldrig tala illa om någon, aldrig fälla en hård dom. Hon var däremot alltid angelägen att framdraga det goda hos hvar och en.

Barn, barnbarn och en stor vänkrets sörja djupt hennes bortgång och bevara henne i tacksamt minne.

Af döttrarna har en varit gift första gången med friherre Sture å Hallandsberg och andra med framlidne öfversten för Skånska husarerna Boy, en är gift med rektor Lagergren i Jönköping och en är den kända författarinnan Cecilia Milow.

PÅ SPORTENS OMRÅDE har den sistförflutna veckan haft att uppvisa två märkliga tilldragelser, nämligen traftäflingen på Brunnsviken och den stora automobillöpningen Göteborg—Stockholm. Bland traftäflingens främste är att anteckna hr Sundströms i Piteå häst "Torped", som ingick som förste pristagare i 3,000-meterslöpningen för samtliga hästar, och hvilken läsaren återfinner bland våra i numret meddelade sportbilder.

Den med så stort intresse af alla automobilsportens vänner motsedda automobillöpningen mellan rikets andra och första städer fick ett vackert förlopp. Starten af de täflande skedde från Göteborg tidigt på torsdagsmorgonen och redan på fredagen några minuter efter 10 på f. m. nåddes målet vid Idrottsparken i Stockholm af F. I. A. T.-vagnen, Wiklundska velocipedfabrikens italienska 40 hästars vagn, förd af ingeniör E. Salmson, hvilken alltså afgick med segern. F. I. A. T.-vagnens tid befanns vid uträkningen vara 20 timmar, 38 minuter och 5 sekunder. Med högsta för täflingen tillåtna fart skulle vägen kunnat tillryggaläggas på 18 timmar 20 minuter. I betraktande af väglaget måste den italienska vagnens prestationer anses vara särdeles goda, liksom dess förare visat prof på anmärkningsvärd energi.

FÖRENINGEN S. DE C., hvars välsignelsebringande verksamhet bland sjuka fattiga barn inom hufvudstaden är välbekant, anordnar fettisdagen den 27 och onsdagen den 28 februari i Grand Restaurant National, Regeringsgatan 72, en "Barnfest och marknad i sagoland", som det heter i det rika programmets hufvudrubrik. Föreningen måste snart utrymma sitt sedan många år innehafda lilla barnhem vid Karlaplan, i det att huset skall rifvas, och man är därför betänkt att få till stånd en egen hyggnad. Genom den nu planlagda barnfesten hoppas man kunna åstadkomma bidrag till byggnadsfonden, och med kännedom om allmänhetens offervillighet i dylika fall, har man alla skäl att kunna förvänta ett godt resultat.

Zeniths Gräddmargarin ersätter det bästa natursmör för smörgåsbordet äfvensom för bak och stekning.

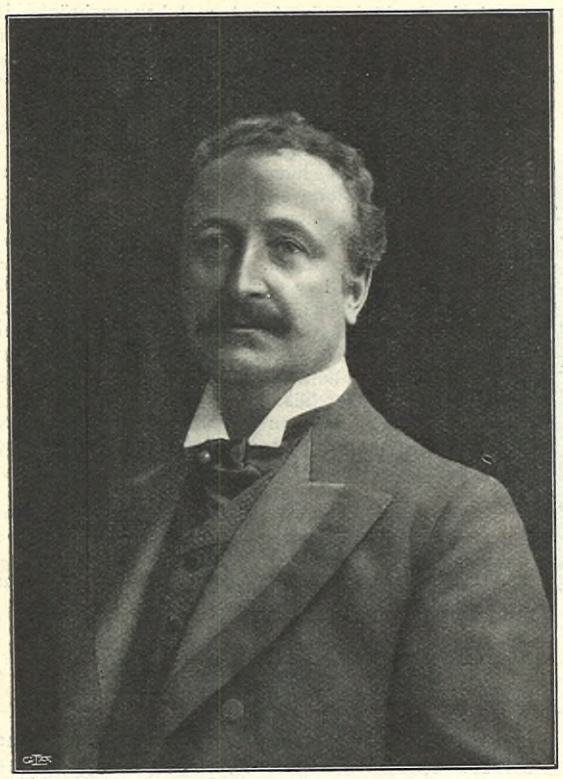

AUGUST PALME. HAMNQVIST FOTO.

AUGUST PALME. ETT SKÅDESPELARJUBILEUM.

ÄRADE LÄSARINNA, hur gammal tror ni, att *August Palme*, Dramatiska teaterns framstående skådespelare, i verkligheten är? När ni ser honom, flink och lätt som en yngling, ila genom Kungsträdgården, så skulle ni icke tro det, men det är dock dagens sanning, att han står i begrepp att fylla 50 år. Och af dessa har han tillbringat jämt 30 vid teatern — han kan således fira dubbeljubileum, såväl med lifvets egen skådebana som med de bräder, hvilka föreställa världen.

Det är också meningen, att han inom den allra närmaste framtiden skall jubilera.

Af hr Palmes 30 teaterår komma icke mindre än 20 på Dramatiska teatern, där han, såsom nogsamt kändt är, utvecklat en intensiv och mångsidig verksamhet. Under denna vinter har ingen af teaterns manliga sujetter fått gå så flitigt i elden som han. Vi erinra blott om huruledes han utfört Petrucchios ansträngande roll i Shakespeares klassiska komedi "Så tuktas en argbigga" ett 40-tal gånger — inom parentes sagdt en högst ovanlig Shakespearesuccès i vårt land, ty pjäsen är ännu långt ifrån utspelad. Så kom det Esmannska lustspelet "Far och son", där hr Palme med samma framgång utför den manliga hufvudrollen.

Ej utan sin symbolik är det, att den 20-årige Palme debuterade på scenen som Gustaf II Adolf. Han har städse haft för vana att sikta högt. En blick på hans repertoar visar det. Utom de ofvannämnda rollerna har han bl. a. spelat följande mera betydande: Romeo, Hamlet, Othello, Egmont, Hjalmar Ekdahl, advokat Helmer, dr Rank, Gringoire m. m. Särskildt nämna vi hans utmärkta tolkningar i flere Strindbergspjäser, hvilka, förvisso med stor orätt, synas ha försvunnit från scenen. Han har utfört de manliga hufvudrollerna i Mäster Olof, Damaskus, Brott och Brott, Påsk samt Carl XII på ett sätt, som gjort honom till den förnämste framställaren på scenen af vår störste dramatiske skalds bäst tecknade figurer.

Numera synes hr Palme alltmer glida öfver till den finare komedien, där ett gifvet fält öppnar sig för den mognade mannens konst. Men vi skola hoppas att då och då få återse honom, skänkande kött och blod åt Strindbergs sällsamt gripande gestalter.

Nära till hands hade ju legat, att hr Palme jubilerat i något Shakespeares- eller Strindbergsdrama. Men han har föredragit att göra det uti ett stycke, där hans i många afseenden starkt lyriska temperament redan tidigt kände sig särskildt hemmastadt: Chr. Molbechs Ambrosius. Det är nu 23 år sedan han först kreerade denna roll i Göteborg, h·n har sedan dess spelat den otaliga gånger "från Ystad till Haparanda", öfverallt med samma framgång. Helt naturligt har han till jubileums- och recettföreställning valt detta stycke.

För öfrigt är hr Palme med alldeles speciella band knuten vid hjälten i Molbechs vackra, romantiskt anlagda skådespel. Denne Ambrosius Stub, ett mellanting mellan en Bellman och en Lasse Lucidor, är en historisk person, med hvilken den svenske framställaren i dessa sena tider räknar hvarken mer eller mindre än släktskap. Detta är en ganska intressant historia, som hittills icke torde vara offentliggjord. Hr Palmes mormor hette Bournonville och var syster till den store balettmästaren August Bournonville. En annan syster till denne var gift med en pastor Stub, hvilken räknade släkt med den Ambrosius Stub, som är hjälten i Molbechs drama. Det är således en anförvant — om ock aflägsen — till den person, August Bournonville, från hvilken hr Palme själf räknar sitt konstnärliga "påbrå", som han vid sitt jubileum får framställa på scenen.

I sanning, det är en mångfald af skiftande uppgifter, som ligger bakom den 50-årige premieraktören. Äfven som operettsångare har han gjort lycka. Den som skrifver dessa rader minnes mycket väl, huru han på sin tid tjusade göteborgarne i Tiggarstudentens skepnad.

Hr Palme är en genommusikalisk person, och han har åfven roat sig med att komponera. Älskvärda läsarinna! Ni skulle höra honom i hans trefliga hem ute vid Sundbyberg, när han, fri från teatern en kväll, har slagit sig ned i den bekväma länstolen framför stockvedsbrasan, medan de båda huskattorna intaga hedersplatsen i soffan, sjunga "Kung Erik leker på luta" eller någon annan af hans älsklingsmelodier! Ingen förkonstling, inga teaterfasoner, men sång, sång "ur hjärtats djup".

Det är ganska naturligt, att en i grund och botten så poetiskt anlagd natur som hr Aug. Palme icke kunnat bo i hufvudstaden, utan ständigt uppsökt en bostad i dess grannskap.

— För att få ro att riktigt studera mina uppgifter bor jag, brukar han säga, alltid på landet. Jag älskar Stockholms omgifningar, i dem trifs jag att lefva och arbeta. Jag *måste* ut till landet, ut till mina talgoxar! De äro mina bästa vänner.

AUGUST PALME SOM AMBROSIUS.

Att han äfven äger andra, både vänner och beundrare, det skall visa sig på jubileumsdagen.

Ärligare, sina uppgifter mera hängifven konstnärssjäl gifves icke. Han är den oförbrännelige idealisten, från hjässan till fotabjället, och han har städse hållit fanan högt. Därför skall han särskildt ha tack!

COMMENTATOR.

KRITIKEN OM »DEN STORA VREDEN».

VI BJUDA här nedan ytterligare några korta utdrag af kritikens utlåtanden om "Den stora vreden", sådan den för närvarande publiceras i Iduns romanbilaga. I *Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning* säges så bland annat:

"Det är måhända detta, som starkast slår en vid läsningen af "Den stora vreden", att den i all sin sagomättade romantik, med alla sina påtagliga inslag af gammal folkepik, tyckes erbjuda en på faktiska förhållanden grundad inventering af tillståndet i denna "Svea rikes skräpvrå", skildringar och tidsbilder, som i all sin underlighet bära trovärdighetens grundprägel och som passa väl i stycke med den vrånga tid, hvars knakande fogar tolfte Karl fåfängt sökte vrida rätt igen. Att man har all anledning att prisa den lyckliga tillfällighet, som ändtligen förde detta verk inför offentligheten, synes sålunda otvifvelaktigt. — — — Oafsedt språkets ålderdomliga tillredning präglas detta verk af en egendomlig gammalsvensk stämning, en stark fläkt från tider af hårdare och kärfvare lynne än i våra dagar och därtill ett ymnigt flöde af den vingstarka romantik, det drag hän mot det fantastiska, för hvilket intet mål var för högt, som af urminnes tider bott på botten af nordmannalynnet, särskildt svenskens, och som just i Svarte Mickels krigsherre, Karl XII, så kraftigt förkroppsligats."

Norrköpings Tidningar uttalar sig på följande vis om "Den stora vreden":

"Redan den sammandragna upplagan är ett icke obetydligt arbete af verkligt monumental läggning. Det är också en hel tidsålder och en väldig landsända, hvars inre lif här träder oss till mötes i sägnens underbara form. — — — — — — — — — — —

Tidens människor voro kärfva och vidskepliga, men storvulenhet saknades ej. Kärft låter också Högbergs språk, och de underliga gammaldags orden klinga till en början främmande. Men ju mera man läser, dess mera fängslas man af den underliga stilen, och till sist får man klart för sig, att just i denna form skulle denna mellan dikt och verklighet sväfvande "folkroman" framstå, ja, att den till den grad sammanhänger med ämnet och stämningen, att den icke är af författaren "sökt", utan gifvit sig själf såsom den enda naturliga. Det är sant, lättläst i vanlig mening är ej boken, men den är gedigen och originel, värdig det folk, till hvars åminnelse den skrifvits."

Den förut omnämnda artikelserien i *Västernorrlands Allehanda* har nu afslutats med en tredje, sammanfattade uppsats, hvarur vi anföra:

"Alla Iduns läsare, som nu redan hunnit några tiotal sidor in i boken, skola säkert ha förnummit sig vara i den underbaraste sagovärld, och jag är viss på, att de flesta uppfattat det hela som en dikt af författaren — — — "Den stora vreden" är landets historia, sådan den hos landets jordbrukande befolkning under tidernas lopp traditionsvis skapats — och därför skall också en gång i framtiden det bli en tacksam uppgift för litterära forskare att finna detta verks genesis.

Själf af bondestam och under större delen af sitt lif på landet har Högberg här fångat folkets syn på de gångna ödena och med dess ordkonst för oss berättat dem.

Det är detta, som gör verket till något så fullkomligt skildt från så godt som all annan historisk dikt och gör, att man närmast får i tankarne de gamla isländska sagorna med all deras skiftande historia.

Enhvar med öra för ords klang och färg skall ha märkt, hur berättelsen äger som en stor skogs eller ett stort vattens långsamma, likartade, men dock ständigt skiftande rytm. Han skall ögonblickligen lägga märke till hvilken hög, genomskinlig, solig luft, som ligger öfver sidorna. Och han skall ej undgå att finna något som om detta var hvad bergen, skogarna, älfvarna i långa år burit på, till dess den kom, som ändtligen förnam deras röst.

Detta folkliga har också behärskat författaren, när han som forskare i otaliga gamla handlingar sökt och funnit de gamla ödena — i det minsta, i allt, i hvar detalj är det bonden, som berättar markens och släktens långa, vidunderliga saga."

Ur tidningen *Östgötens* anmälan hämta vi för dagen slutligen:

"Sedan läsaren hunnit vänja sig vid det af förgätna eller nybildade ord fyllda och i sin kärfva patos ytterligt egenartade språket, finner han snart, tack vare hvilken oerhördt omsorgsfull utmejsling och hvilket ängsligt vägande af hvarje ord på guldvåg detsamma kommit att med osviklig trohet sluta sig till ämnet och tanken.

Innehållet är ju till sitt ledmotiv förut kändt Det ställer i skarp belysning Norrlands och framstående norrlänningars förut mestadels glömda, men så skiftesrika, stundom nästan sagolika öden under de hårda år, då hela Sverige blödde för Karl XII:s krigarära. Andra landsdelar ha åtminstone haft det vederlaget att få sina lidanden inregistrerade i tideböckerna. Blott Norrland, rikets "skräpvrå", där till på köpet nästan anarkiska inre förhållanden tryckte folket, har varit glömdt och okändt, tills nu en dess son lyckats i ett standard work göra det rättvisa och framdraga i ljuset de sällsamma företeelser och storvulna personligheter, till hvilka knappas. någon annan landsdel förmår uppvisa motstycken.

Det kan ju under sådana omständigheter ej förvåna att den specifikt norrländska patriotism, som uppammats bland fjällen och floderna och hvilken redan skafiat sig rum och respekt inom vår litteratur, hälsar Olof Högbergs stora verk såsom ett oförlikneligt evenemang."

FABIAN WENDTS HUSTRU. BERÄTTELSE AF ELLEN KLEMAN.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

DEN KVÄLLEN hade hon gråtit, innan hon somnade. Hon hade så svårt att bära ovänlighet, och hon hade kännt det, som om hon stötte emot något kallt och fientligt, som hon aldrig skulle kunna öfvervinna.

Det värsta var, att nu började hon tycka, ju mer hon såg på honom, att Fabian och han liknade hvarandra. Hon hade aldrig tänkt på det förr, och det skrämde henne. Hon kunde sitta och undra, om Fabian en gång skulle blifva som han, och vid den tanken var det, som om det blefve kallt omkring hjärtat. Hon behöfde så mycken vänlighet, hon hade icke kännt så förr, men nu kunde hon tycka, att det var, som om hon frös vid ett kyligt tonfall eller en likgiltig blick. Därför var det nästan, som om hon i ångest sökte sig in till Fabian, hungrande efter hans leende och blicken i hans ögon, ty där var alltid så mycken ömhet och kärlek för henne.

Hon var rädd för Mauritz Wendt, men där var någon, som skrämde henne mera. Det var Robert Nordhammar. Det var han, som hade satt skräcken i henne. Det var som om hon aldrig skulle kunna glömma den svarta, hotande blicken, som var som ett slag, den tvingade henne att ständigt tänka på honom. Det kändes som en stor, stor orätt emot henne. Hon kunde ännu känna som i en skälfning glädjen vid att få se honom igen, och huru den frusit bort under hans blick. Hon var glad, att hon icke råkat honom sedan, fast understundom kände hon det så, som om hon endast finge se honom, tala med honom en gång, skulle allt blifva som förr igen, och hon skulle slippa tänka på detta, som förföjlde henne ständigt, öfver allt.

Nere vid bordsändan skrattade Henriette Glauber, ett undertryckt, pärlande skratt, och Gabriel Böhme såg tjufpojksaktigt bort till Louise. De hade suttit och skämtat öfver, med hvilket värdigt allvar fru Louise Wendt visste att skicka sig bland de gamla fruarna.

Per Glauber talade ifrigt med Charlotte Wendt. Han skar tanklöst med sin knif en brödskifva i små, små bitar och ordnade dem sedan i rader framför sig. Fru Julie såg tvärs öfver bordet strängt ogillande på honom, hon var indignerad öfver hans inkorrekta uppförande.

Charlotte lyssnade förströdd till honom. Hon hade knappt trott honom om att kunna tala så pass allvarsamt, så som han och Gabriel alltid gingo på med sina galenskaper, men han hade ändå icke lyckats fånga hennes intresse. Hon satt och tänkte på, att Robert Nordhammar icke i dag heller hade kommit. Och ändå var han icke rest till Åsunda för att jula. Hon hade haft ett förtvifladt bref från Christine i anledning däraf. Det var alla dessa nya vänner Robert hade fått, målare och artister, och hvad det nu var för folk. Charlotte drog ihop de fina ögonbrynen, hon var ledsen och orolig. Men på bjudningen hos Glaubers i morgon hade han lofvat komma, det visste hon då.

Och dit kom han också, till synes strålande af glädje och lif. Barnen flockade sig omkring sin igenfunne vän. De tunna små vaxljusbitarna voro tända i granen, och kulörta pappersstjärnor och glaskulor lyste i de gröna grenarne. Robert hade lyft upp lilla Ulrika Glauber, den yngsta af alla de många syskonen, och dansade med henne på armen kring granen, medan de andra slutit en ring omkring dem, sjöngo och klappade i händerna. Alla måste se på Robert, han fick alla ögon att lysa. Han var så stor och stark, och det var en sådan öfverdådig glädje med honom, ingen frist, bara att skratta och le. Gabriel och han dansade fyrmannapolska med två af gossarne, så att golfvet gungade under stampningarna, och det var icke tal om, att icke alla skulle väja för dem. Tätt längs väggarne och upp i fönstersmygarne sutto de gamla och sågo på dansen. Men när nigarepolskan gick genom rummen, då måste de alla upp med. Det var Robert, som högtidligt bockade sig för gudmor Böhme, och sedan nigningarna och bockningarna gått igenom hela den långa raden och upp till justitierådinnan igen, var det hon som rak och ståtlig neg för bankokommissarien. Så ringlade den långa raden ut och in genom dörrarna, medan polskan jublade från det gamla klaverets tangenter, och gamla och unga röster föllo in i refrängen:

"Nu är det jul igen, nu är det jul igen
Och julen varar in till påska".

Det kom os från brända grankvistar och smält vax, och långdansen ringlade sig fram genom rummen, ut i förstugan, genom köket och in i salen igen. De gamla hade gått ur ringen, men Robert Nordhammar och barnen voro outtröttliga.

I en af de djupa fönstersmygarna satt Louise Wendt. Hon hade lilla Ulrika i knäet, och barnets ljusa, duniga lilla hufvud sjönk sömntungt mot hennes bröst. De trampande stegen och sången fjärmade sig, kommo tillbaka, saktade åter af igen, endast tonerna från klaveret kommo jämna och taktfasta i en rytm, som tycktes oändlig. Louise tryckte barnet intill sig. Den lilla mjuka kroppen, som låg så tung och viljelös i hennes armar, fyllde henne med en ny ömhetskänsla. Hon satt och tänkte på, huru lifvet skulle kunna komma att en gång gestalta sig för denna lilla varelse, och det flög oredigt en tanke genom hennes hufvud, att de äldre icke gjorde hvad de skulle för barnen. Det var ingen, som talade med dem, ingen, som hjälpte dem, de fingo själfva, så godt de kunde. börja att lägga sitt lif till rätta utan att veta något om det. Lilla, lilla barn, det var nästan som om tårarne ville stiga henne i ögonen, hon kände det, som om det var så synd om den lilla.

I salen gick nu ringdansen. De lätta barnstegen tassade öfver golfvet, och melodien steg och föll med barnens höga, litet gälla röster:

"Och flickan hon går i dansen med röda gullband,
med röda gullband, med röda gullband" — —

Det var varmt i rummen och osade brändt granris och vax.

"Och kära du lilla gosse, bind icke så hårdt,
bind icke så hårdt, bind icke så hårdt.
Och kära du lilla gosse" — — —

Louise's ögon följde Robert, där han dansade med barnen. Henne hade han icke talat vid, och hon var rädd, att han skulle komma, det var som om hjärtat slog hårdare, bara hon tyckte, att han vände sig emot henne. Nu stod han i ringen, och de andra dansade omkring honom.

"De sköt efter honom med femton gevär,
med femton gevär, med femton gevär" — —

Melodien steg och föll.

Fabian hade sökt efter Louise. Han stannade tyst, när han fick se henne med det sofvande barnet i knäet. Hon räckte honom den ena handen, med hvilken hon icke höll om barnet, och han kysste den ömt och på samma gång lidelsefullt i fönstersmygens dunkel.

När Robert Nordhammar gick ensam hem genom de mörka, snöiga gatorna, var det icke samma ansikte, som skrattat och lett däruppe. Det var ett ansikte, där linjerna kring munnen voro som stelnade i bitterhet, och där var den blick i ögonen, som Louise Wendt icke kunde glömma.

Uppe i en smal gata hördes Lussigossarnes klara röster, och han såg den stora stjärnan skymta och försvinna under en lyktas ljus, medan de sjöngo:

"Det var de helge kungar tre.
De månde sig på väg bege
frälsaren att finna.
Och serla syntes det för dem
klart en stjärna brinna
i natten öfver Betlehem.
Gladeligt de hinna Frälsarns första hem."

Våren har kommit till Åsunda. Från de små röda, stugorna stiger den tunna röken rakt upp i den ljumma luften. Solen lyser öfver björkarna, som från raka, hvita stammar lyfta ljusgröna slöjor mot en blå himmel med hvita, seglande, ulliga moln. Bladen äro ännu späda och knappast utvecklade, men hela luften är fylld med doften af nyutsprucket löf. Hagarna stå hvita af hvitsippornas blom. I granskogen är luften stilla och het som på en högsommardag. Det doftar af barr, och kådan börjar sippra fram på de spruckna, bruna stammarna. Marken är öfverströdd med fjolårets kottar, gulbruna och hoptorkade. Men i toppar och på grenar skjuta de nya rödgula skotten. Öfver blåbärsriset fladdra små hvita och blekt kornblåa fjärilar. Det är tyst i den stora skogen, endast en vilsekommen humla surrar i stillheten. I uthuggningen, där kolade stubbar höja sig öfver marken, som är svart af brända grenar och ris, fläktar vinden frisk från sjön, som i små krusiga, glittrande vågor leker sig in mot stranden. Den uppstaplade veden lyser i gulhvita längor mellan de afkvistade, kala furustammarna. Höjderna på andra sidan sjön ljusna och mörkna i blekblått dis.

Men mot kvällen smyger sig kylan, som har lurat i skuggan, fram. Nymånens skära står blek på den ljusa, kalla himmelen. Det spirande, knoppande lifvet står som i ångestfull bidan i vårnattens svala, bleka dager. Och understundom kommer den, den fruktade, frosten, som sveder de hvita sipporna och de gula gullvifvorna, som biter i trädgårdssängarnas spirande, späda skott, i de blåa pärlhyacinterna och de tidiga små penséerna.

Men hvem minnes vårnattens frost, när lifvet nästa dag spirar i ännu rikare fullhet i gyllene ljus?

Louise Wendt har kommit på besök till Utgården. Häggen blommar utanför hennes fönster, och en fågel

PRESIDENTEN ROOSEVELTS DOTTER ALICE OCH HENNES MAKE MR NICHOLAS LONGWORTH, HVILKAS BRÖLLOP FIRADES I SÖNDAGS I "HVITA HUSET".

MADAME FALLIÈRES, DEN NYE FRANSKE PRESIDENTENS MAKA, SOM I DESSA DAGAR INFLYTTAT I ELYSÉEPALATSET.

har kvittrat där utan uppehåll hela morgonen. Den väckte henne, medan det ännu var natt, och sedan låg hon vaken i det ljusa rummet, där de hvita rullgardinerna icke stängde ute dagern. Allt var sig likt i det lilla rummet, där hon bott i alla år under sin flicktid, när hon kom till morföräldrarne. Den hvita lackerade sängen med de lätta sängomhängena, som höllos uppe af den förgyllda ringen, den lilla runda spegeln på väggen och de små taburetterna borta vid fönstret. Hon lät blickarna vandra omkring bland de kända föremålen, medan tankarna lättjefullt följde med och minnena väcktes än af det ena, än af det andra.

Alla de gånger hon sofvit i detta rum! Hon ligger och småler och tycker, att den kommer tillbaka, hela den glada, soliga ungdomstiden, som är så bunden vid minnena från Utgården och Åsunda. Det närvarande blir på ett underligt sätt främmande och overkligt. Det är icke riktigt, som om det vore hon, som denna vinter gått i de tomma, tysta rummen i det stora stenhuset innanför gallergrindarna, där Fabians far och mor gått före henne. Huru många gånger om under den långa dagen har hon icke stått på pallen i salsfönstret och sett ned till kontorsflygeln, där hon kunde se Fabians hufvud och nacke, när han satt lutad öfver pulpeten. Hon minns, huru de snabba stegen brukade ljuda öfver salsgolfvet, när han kom upp till middagen, och hon satt i den bortersta fönstersmygen och sydde, och hon minns också, huru hans ögon då lyste, när han böjde sig ned öfver henne och kysste henne på pannan. Men hon mindes intet af, hvad hon själf tänkte och kände. Det är som en stor, tom fläck i hennes medvetande. Och hela vintern har varit som en enda lång, lång dag.

Men en sak minnes hon klart och tydligt. Det är den, som hon icke kunnat få ur tankarna under alla dessa månader, som suttit outplånligt kvar och plågat henne med en känsla af ångest, den hågkomst, som trängt undan alla de andra. Under hela den långa tid, som gått, var det på intet annat hon tänkt än på en blick, som skrämt och jagat henne. När helst hon slöt ögonen, såg hon Robert Nordhammars kalla ansikte med de hotande ögonen, och hon vred och vände sig som under något hårdt, som hon icke ville och som hon icke kunde förstå. Hon hade väntat, ständigt väntat, att han skulle komma till dem, att han skulle vara densamme som förr, innan han reste ut, och Fabian hade också väntat på honom. Men han kom icke, ständigt var han upptagen, och Fabian hade sårad upphört att bedja honom. Hon visste, att de två numera icke talade mycket med hvarandra om dagarna, och huru det plågade Fabian. Robert arbetade utan att se upp från sina böcker. Men gick Fabian in i fabriken, kunde hon se Robert gå af och an, af och an, inne på kontoret, som ett djur i bur. Aldrig såg hon honom framme vid fönstret, hon såg endast den mörka skuggan skymta därinne under den rastlösa vandringen.

Det var det minne hon hade af den långa vintern.

Men också det blef nu främmande och aflägset. Allt blef ljust och gladt som förr, där hon låg i sitt lilla, hvita rum på Utgården. Det var alla de glada minnena, som gledo fram, och i allt var det Christine och Robert, som voro med. Det var som en befrielse, att hon kunde minnas honom så strålande som i de gamla dagarna, och det jublade inom henne därvid Det var som en ond dröm, som föll bort

Utanför rasslade trädgårdsdrängens kratta öfver sanden. Det kom en klockton långt bort ifrån, ännu en, det lät som klämtslag, men med ens flöt klangen tillsammans i långa, ljudande dallringar, det var kyrkklockorna i Åsunda, som ringde första högmässoringningen.

Ja visst, det var söndag. Louise klädde sig hastigt. Hon skulle icke i kyrkan, icke i dag, det var högmässa ute öfver allt, men hon ville gå på kyrkvägen och möta kyrkfolket. Hon ville hälsa på de gamla gummorna, som kommo gående med händerna hopknäppta öfver psalmboken med den hopvikna, hvita näsduken och åbroddskvisten, på de unga kvinnorna, som nego så djupt, och de lustiga, trygga småpojkarna, som gingo med långa, släpande karlasteg och den rundkulliga filthattens brätten nedvikna öfver öronen.

Där kommer de på den långa, raka kyrkvägen, där solskenet dansade och lekte i björkarnas späda, gröna löf. Hon nickade och log åt dem, hon kände dem ju nästan alla, och så måste hon taga i hand och språka med dem hon kände bäst. Hon gick vägen fram med en lycklig hemkänsla, och när hon mött de sista kyrkobesökarna, vek hon genom hagen upp i skogen.

Där var tyst och stilla. Högt uppe i en grantopp smackade en ekorre, hans yfviga, bruna svans viftade i solskenet. Det doftade gran och kåda, och stigen var hal och glatt af bruna barr. Hon gick långsamt framåt, med hatten i sitt band öfver armen. Solen lyste öfver håret och brände bara nacken, men hon log och kisade mot solskenet, lycklig som ett barn. Kyrkklockornas klang kom ännu en gång dallrande in i skogsstillheten, sedan blef det alldeles tyst. Hon hörde endast sina egna lätta steg på den smala stigen. Vid ett nedbrutet led gick hon in i björkhagen. Gångstigen låg framför henne i solskenet, gulhvit af fjolårets tilltrampade, vissna blad. Solstrålarna dansade mellan de vajande björkgrenarna.

Där vägen krökte i backsluttningen, satte hon sig på en gammal mossbelupen stubbe. Hon söp in den doftmättade luften genom de fina, vidgade näsborrarna, och med slutna ögon vände hon ansiktet rakt mot solskenet. Hon tyckte, att hon ville suga in ljuset med hela sin varelse, det var, som om hon länge, länge suttit i skuggan och frusit. Ur en löfdunge på andra sidan sjön från Åsundahållet gol göken, en enda gång, men med hela vårens jubel i den enda tonen.

Då hörde hon steg på gångstigen. Hon öppnade ögonen och blef röd att stirra på honom. Det var ju icke möjligt! Hon tänkte resa sig upp, men blef sittande, med en plötslig känsla af förlamning i benen och en iskyla i händerna. Huru kunde Robert Nordhammar vara här? Hon visste ju, att han var i Stockholm.

"Det är jag, jag har rymt," sade han lugnt. "Jag stod icke ut med att icke få se våren på Åsunda. Jag har åkt hela natten — och reser i natt igen."

Hon visste icke, hvad hon skulle säga eller svara. Han hade kommit så plötsligt, som om hon hade drömt honom framför sig, och med ens visste hon, att det var på honom hon tänkte, hvarje dag, hvarje stund.

Han hade kastat sig ned på marken bredvid henne och plockade med händerna bland stickor och strå. Hon följde med blicken den långa, starka handens rörelser, medan han talade, utan uppehåll, ifrigt och oafbrutet, som rädd för att icke hinna med allt. Men det var idel småsaker och obetydligheter, utan samband eller öfvergång från det ena till det andra.

Hon satt och hörde ljudet af hans röst utan att följa med, hvad han sade. Förvirrade tankar drogo genom hennes hufvud, men af allt blef det till en enda sak, som hon ville, en enda fråga, som hon ville göra honom. Men det var också, som tvänne viljor inom henne, det var en känsla af skygghet och rädsla för att göra det, som sade henne, att detta skulle hon icke göra, detta ville hon icke göra. Och midt under det, att den viljan talade inom henne, hörde hon sig plötsligt själf högt fråga:

"Hvarför ha vi icke fått se Robert på hela vintern?"

Det blef tyst. Händerna, som lekt med kvistarna, blefvo alldeles stilla. Det fanns ingenting att svara. Han kunde icke ljuga för henne. Det kunde icke blifva något svar på detta.

Det var en sådan stillhet omkring dem, och han tyckte, att sabbatsstillheten dragit in i hans själ. Han kände det som en lycka, som aldrig mera skulle komma igen, att få vara i hennes närhet, att få tala till henne, att få se hennes ljufva ansikte. Han hade icke känt sig så lugn på länge, länge. Nu kom hon med sin fråga, den rörde honom knappast, det var bara det, att han icke kunde svara på den.

Det var alldeles tyst omkring dem.

Louise väntade. Det var som om orden, hon nyss uttalat, växte och växte i tystnaden. Hennes pulsar brände och tinningarne bultade. I ett ögonblick drogo skiftande minnen genom hennes själ med en tydlighet och klarhet, som hos den drunknande i dödsögonblicket. Det var längesedan glömda händelser från barndomsåren, det var föräldrarna, Malmgården — Fabian. Allt blodet rusade till hjärtat, det blef brännande varmt, så hon måste lyfta sina iskalla händer och trycka dem mot sitt bröst. Så satt hon och väntade.

Där kom icke något svar.

Så såg hon på Robert.

Hans blick var stilla och varm med en oändlig ömhet och en djup sorg. Det var icke den svarta hotande blicken, som förföljt och plågat henne, och som hon med verklig ångest trott sig skola möta, när hon slog upp sina ögon.

Hon slog händerna för ansiktet. Spänningen hade varit för stark. Hela den späda gestalten skakades i gråt.

Han låg på knä bredvid henne utan att våga säga något, utan att våga röra vid henne. Han tyckte, att nu läste han hvarje tanke, som drog igenom hennes själ, som visste han allt, hvad hon kände, allt hvad hon led, och ett oändligt medlidande med henne kom öfver honom. Så hade det ju ändå varit så, hon hörde honom till, det var endast det förfärliga, outgrundliga, att nu skulle hon förstå och veta det, nu — när det var för sent.

För sent, för sent! Fabians hustru! Han sprang upp från sin knäböjande ställning bredvid henne. Det fanns ingen utväg, ingen lösning. Gud hjälpe dem båda!

Då reste Louise sig upp. Med en stilla värdig-

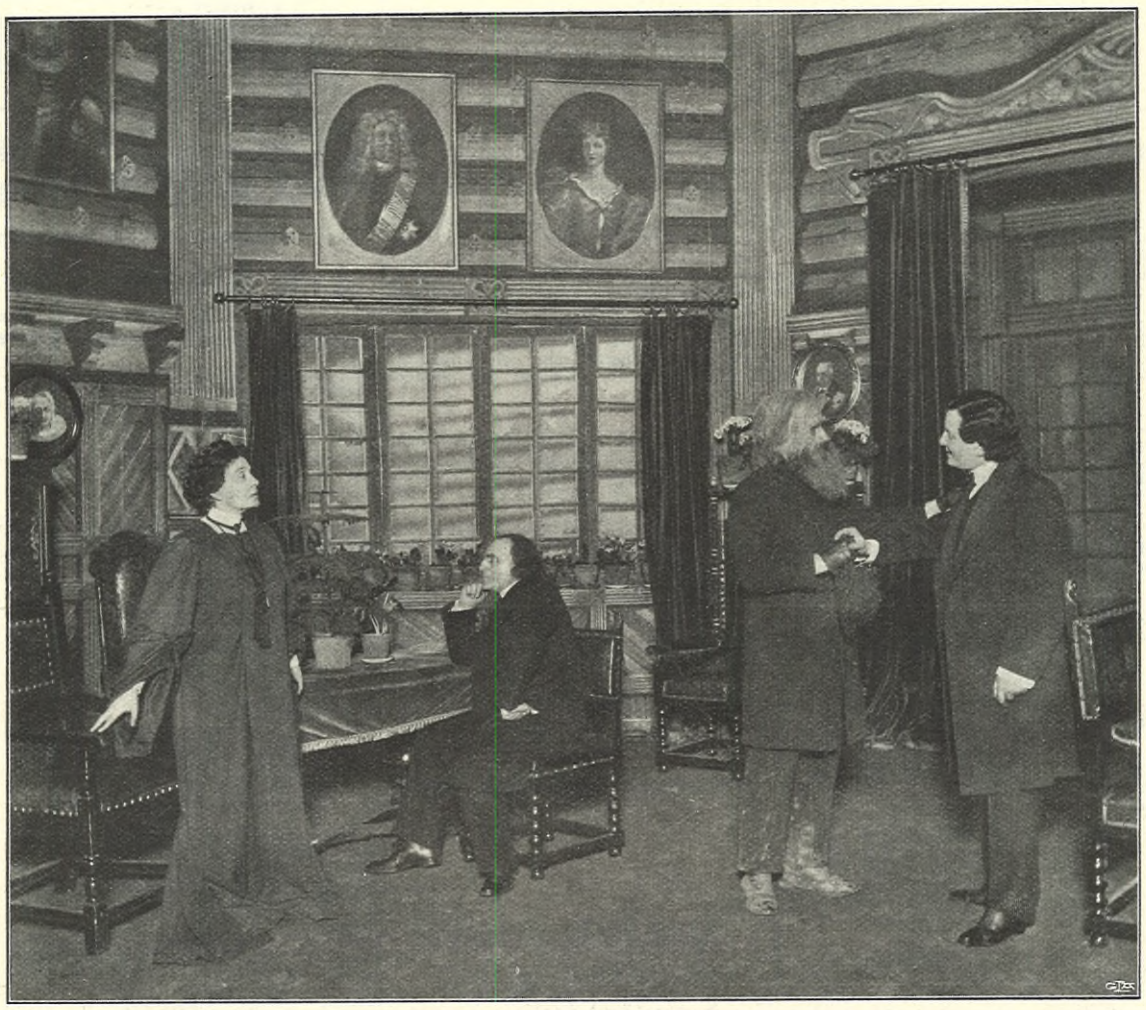

ELEONORA DUSE SOM REBECKA WEST I "ROSMERSHOLM". L. SZACINSKI FOTO.

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikat!

Lätta! Eleganta! Hållbara!

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.
Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget
A. F. Carlssons kofabrik,
Venersborg.

Försäljas i minut hos de flesta skohandlande i riket.

7 Strandvägen 7 • 12 Regeringsgatan 12

Hylin & C:o F. A.-B.

Detaljaffärer

12 Regeringsgatan 12 • 7 Strandvägen 7

het böjde hon sitt hufvud, när hon gick förbi honom på skogsstigen. Det var som om månader och år dragit förbi henne, där hon suttit med honom vid sin sida i några korta ögonblick.

Något hade brustit inom henne. Hon sade sig, att ingenting hade händt, att allt var som förut. Men det var, som om solen icke sken längre, som om gräset icke grönskade, och löfvet icke doftade. Och hon var så trött, så trött, som om hon icke orkade bära sin egen kroppsbörda. Hvart skulle hon gå? Hem? Till mormor och morfar, tala, skratta som förr. Och i morgon kom Fabian och hämtade henne.

Hon stannade midt på vägen. En isande ångest sköt upp inom henne. Fabian, Fabian! Det var som torra snyftningar i hennes inre.

"Du är god, du är så god," hviskade det inom henne. Och så snyftade det igen i ångest.

Hon satte sig på en sten vid vägen. Hon frös midt i solskenet. Nu måste hon vara lugn, tänka, få klart för sig hvad som händt.

Förvirradt famlade tankarna kring i det förflutna. Det var något, som hon icke kunnat bära. Hvad var det? Det var något, som hade förändrat hela lifvet men hon mindes icke, det hade blott gjort så ondt, under långa tider.

Hon tyckte, att hon stod i sin bröllopsdräkt, det var så mycket främmande människor, som stirrade på henne, men bredvid henne stod Robert Nordhammar med en armstake högt lyft öfver henne hufvud. Nu mindes hon det, då var det, då började det, det var den svarta blicken, som icke släppte henne, som hade följt henne öfverallt. Ända tills i dag. Nu var den borta. Min gud, min gud!

Nu visste hon allt, nu förstod hon allt. Den gåtfulla oron, den hemliga ångesten. Min gud, hvarför veta vi så litet!

I hennes hjärta var ett enda rop, en enda längtan. Det fanns en, hon kunde tala vid, en, som hade velat rädda henne, medan det ännu var tid, men som icke hade kunnat. Till honom skulle hon gå. Hon visste icke, hvad hon hoppades, icke hvad hon ville. Det var bara det, att hon icke kunde vara ensam. Farbror pastorn måste hjälpa.

Hon reste sig och gick vägen framåt. Det var som bly i lederna. Icke en lefvande varelse mötte hon.

Grinden till komministergården stod öppen. Frånspända arbetsvagnar och åkerbruksredskap stodo öfvergifna på stallgården. Allt hvilade. En tjudrad häst vände på hufvudet och såg efter henne, i ladugården råmade en ensam ko.

(Forts.)

TEATER OCH MUSIK.

DUSEFÖRESTÄLLNINGARNA å Kungl. teatern måste tyvärr redan efter divans andra uppträdande — i Dumas effektfulla och dock innerst så tomma "La moglie di Claudio" — afbrytas för den allvarsamma opasslighet, som redan i Kristiania rubbat och ogynnsamt påverkat hennes gästspel och som nu kom till ett nytt utbrott och för flere dagar fjättrade henne vid sängen. Det synes efter detta vara tydligt, att den märkliga apati och ojämnhet, som allt från första framträdandet låg som en grå slöja öfver hennes eljes så strålande och suveränt kraftmedvetna konst och hos publiken efterlämnade en stark känsla af besvikenhet, haft sin grund i denna latenta indisposition, för hvilken konstnärinnan är lika mycket att beklaga som alla de, hvilka med glädjefylld förbidan motsett de väntade sällsynta högtidsstunderna. När detta presslägges, mäles dock dess bättre, att den ryktbara konstnärinnan åter hämtat sig från sin sjukdom, och att ännu tillfälle — vid tisdagens föreställning af Sudermanns "Hemmet" samt torsdagens af Ibsens "Rosmersholm" — bjudes oss att, som vi hoppas, få möta den gamla, det är den i sin konst alltjämt lika unga och flammande Eleonora Duse. För Idun blir det dock först i nästa nummer möjligt att härom bringa närmare redogörelse.

DEN TREDJE SYMFONIKONSERTEN af k. hofkapellets Beethovencykel hade, naturligtvis äfven den, till sista plats fyllt den väldiga operasalongen med högtidsstämda åhörarskaror och fick ett allt igenom glänsande förlopp. Programmet inleddes af symfonien n:r 4 b-dur, hvars ynglingaljusa svärmeri och manliga dådlust lika lyckligt kommo till sin rätt under hr Järnefelts behärskadt själfulla anförande. Med orätt har en föråldrad kritik inrangerat denna härliga tonskapelse bland sin mästares jämförelsevis mindre betydande. Lördagens framförande ådagalade tillfylles, att den ingalunda behöfver träda tillbaka för någon i den strålande syskonringen.

Som mellanspel gåfvos därpå violinromanserna i f-dur och g-dur, med fröken Sigrid Lindberg i principalstämman. Man skulle nog här ibland ha kunnat önska något mera af linjeren fasthet och lidelsefull stegring, men i det hela skildes den begåfvade artisten förtjänstfullt från den kräfvande uppgiften, hvilken hon tydligen tagit upp med hänförelse och allvar.

Aftonen afslöts med symfonien n:r 6 f-dur, den sommarblida och landtligt friska pastoralen, där den förbidragande ovädersskildringen endast är ägnad att låta finalens på nytt framströmmande solflöden bryta sig i än mer förfriskad och förhöjd glans.

Konserten bevistades af kronprinsen och hertiginnan af Dalarne, som lifligt deltogo i de varma bifallsyttringarna.

J. N—g.

MISCHA ELMAN, det ryska underbarnet, nu omvandlad till en kraftig yngling, har åter med sin violin eldat upp stockholmarne till en förtjusning, mot hvilken Dusefebern varit en helt godartad åkomma. Men så är det också sällsamt att bevittna hans högt uppdrifna skicklighet på sitt instrument — tekniken tyckes ej längre ha några hemligheter för honom — och först och sist den starka intuition, hvarmed han klargör tonverkens idéinnehåll.

Det första programmet upptog så olikartade kompositioner som Lalo, Symphonie espagnol, Händel, Sonate f-dur, Bach, Präludium, Beethoven, Romance f-dur och Paganini-Auer, Caprice-Etude — och alla samtliga erhöllo sin individuella utmejsling med en aplomb och en kolorit, som ej någonstädes sveko den unge konstnären.

Vid afskedskonserten på måndagen förskaffade unge Elman sina talrika åhörare nya njutningar med utförandet af Mendelssohns violinkonsert, Saint-Saëns Rondo capriccioso, Märchen af Tor Aulin m. m., hvilket allt han spelade med en mästares konst. Som ackompanjetör och solist på piano har vid båda konserterna medverkat en här förut okänd virtuos, hr Edgen, som bland annat visat sig vara en god Chopin- och Schumanntolkare.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 25 FEBR.—3 MARS.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; färsfylldt selleri med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te med mjuk pepparkaka. Middag: Consommé med ostbeignet; sockerrötter med rördt smör; fricandeau på kalf med legymer; ananaspudding med makroner.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hachis på kalf (rester från söndag) med förlorade ägg; mjölk; kafte eller te. Middag: Köttkroketter med champignonsås; fruktsoppa.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; strömmingslåda med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Fläskkotletter med pressad potatis; semlor med mjölk.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med äggröra; mjölk; kaffe eller te. Middag: Korfkaka med skiradt smör och lingon; körsbärssoppa med vispad grädde och skorpor.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; biffstek med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Ärter med fläsk; ugnspannkaka med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppstekt pannkaka med sylt; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kalffrikassé med ris; chokladkräm med vispad grädde.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; kokt skinka med stekta ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Italiensk soppa; kromgädda med skiradt smör och pepparrot samt potatis.

RECEPT:

Färsfylldt selleri (f. 6 pers.). 2 stora eller 3 mindre sellerier, 2 lit. vatten, 1/2 msk. salt, 2 hg. oxkött, 1 hg. kalfkött, 1/2 hg. späck, 2 msk. stötta skorpor, 1 ägg, 2 1/2 dcl. tunn grädde, 1/2 msk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar, 3 st. fint hackade syltlökar.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 4 dcl. buljong.

Beredning: Sellerierna skalas, sköljas väl, påsättas i kokande, saltadt vatten och få koka omkr. 1 tim., eller tills de äro nästan mjuka.

Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, skäres i bitar och drifves tillika med späcket 3 ggr. genom köttkvarn. Därefter tillsättas de stötta skorporna, det uppvispade ägget samt grädden, litet i sänder, och färsen arbetas omkr. 1/2 tim. Den afsmakas noga med kryddorna och löken. Ett lock skäres ut i sellerierna, och de urhålkas uppifrån. De fyllas med färsen, locket pålägges och sellerierna ombindas med bomullsgarn, förut doppadt i hett vatten. Smöret brynes i en järnkastrull, sellerierna iläggas och brynas vackert, spädas med buljongen och få sedan sakta steka med tätt slutet lock omkring 1 1/2 tim.

De uppläggas på varmt fat, garnet klippes bort och såsen hälles öfver dem. Serveras till smörgåsbordet.

Ananaspudding (f. 6 pers.). 4 äggulor, 2 ägghvitor, 100 gr. socker, 1/2 dcl. sherry, 1 dcl. ananassaft, 6 blad gelatin, 1 burk ananas å 1 kr., 4 dcl. tjock grädde.

Beredning Äggulorna, ägghvitorna, sockret, vinet och ananassaften vispas i en kastrull öfver elden, tills massan börjar sjuda och tjockna, vispningen fortsättes tills krämen kallnat. En fjärdedel af ananasen skäres i små tärningar, hvilka urklappas all saft på linneduk och blandas i krämen. Därefter tillsättes det sköljda och i 2 msk. ananassaft upplösta gelatinet. Sist nedröres den till hårdt skum slagna grädden. Massan hälles i vattensköljd och sockerbeströdd form och ställes på kallt ställe att stelna omkr. 4 tim.

Då puddingen skall stjälpas upp, hålles formen 1/2 min. i varmt vatten. Den garneras med den öfriga ananasen, skuren i skifvor, men ingen saft bör påhällas. En ananas räcker för 12 pers., ty skifvorna, som puddingen garneras med, kunna klyfvas.

Hachis på kalf (f. 6 pers.). 1 kg. kalfstek (rester), 1 msk. fint hackad port. lök, 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, 1/2 lit. buljong, (kokt på stekbenen), peppar, salt, 1 äggula, 1 dcl. tjock grädde, 1 tsk. citronsaft.

Beredning: Köttet skäres i tärningar (ej för stora). Löken fräses i smöret och mjölet iröres. Buljongen tillsättes, och såsen får koka i 10 min. Köttet ilägges och stufningen afsmakas med kryddorna, hvarefter den afredes med den uppvispade äggulan och grädden. Stufningen får därefter endast sjuda, och citronsaften tillsättes.

Anrättningen garneras med förlorade ägg eller brynt potatis.

Strömmingslåda (f. 6 pers.). 24 strömmingar, 1/2 msk. salt, 12 ansjovisar, 2 msk. smör (40 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Till formen: 1 msk. smör (20 gr.), 1 msk. stötta skorpor.

Beredning: Strömmingarna rensas, urbenas, sköljas väl och den mörka hinnan skrapas bort. De beströs därefter in- och utvändigt med saltet och få ligga en stund. Ansjovisarna rensas, urbenas och fläkas midt itu. En eldfast omelettelåda smörjes med det kalla smöret och beströs med de stötta skorporna. I hvarje strömming lägges en ansjovishalfva och strömmingarna nedläggas i lådan tätt intill hvarandra med ryggarna uppåt. Smöret lägges i flockar ofvanpå och sist öfverströs de stötta skorporna. Lådan insättes i god ugnsvärme, och strömmingarna få steka, tills de äro vackert bruna.

Semlor (12 st.). 1/2 lit. oskummad mjölk, 1 kg. hvetemjöl, 1/2 hg. pressjäst, 2 hg. smör, 1 1/2 kkp. strösocker, 1 ägg, 20 gr. sötmandel, 5 bittermandlar.

Beredning: Mjölken ljummas och jästen utröres med 1 tsk. socker och 1 kkp. af mjölken. 750 gr. af mjölet slås i ett djupt fat och den ljumma mjölken tillsättes litet i sänder, under flitig rörning, jästen nedröres och degen arbetas, tills den blir smidig och blank, då den sättes att jäsa till sin dubbla storlek. Smöret och sockret röres tills det blir hvitt och inarbetas i den uppjästa degen, jämte det uppvispade ägget och den skållade samt rifna mandeln. Mera mjöl tillsättes, om så behöfves, och degen får åter jäsa till sin dubbla storlek. Den arbetas därefter på bakbordet och delas i 12 delar, af hvilka bakas semlor, som läggas på väl rengjorda och smorda plåtar. Då semlorna äro väl uppjästa, gräddas de i god ugnsvärme och fyllas med mandelmassa, när de äro fullkomligt kalla.

Körsbärssoppa (f. 6 pers.). 1 kg. körsbär, 3 lit. vatten, skalet af 1/2 citron, 1—1 1/2 kkp., krossocker, 1 1/2 msk. potatismjöl.

Beredning: 1/2 kg. af bären stötes i stenmortel, tills kärnorna äro krossade. De påsättas att koka i 2 1/2 lit. vatten tillsammans med citronskalet omkring 3/4 tim. Soppan silas, sockret tillsättes, och då soppan kokar, afredes den med pota i mjölet, utrördt med litet kallt vatten.

Ur resten af körsbären urtagas kärnorna. Bären kokas i 1/2 lit. vatten med 2 msk. socker och tillsättas i den färdigkokta soppan. Den serveras med skorpor eller biscuits.

Biffstek (f. 6 pers.). 1,3 kg. oxhare eller benfritt innanlår, 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 1 msk. hvetemjöl, 3 msk. smör (60 gr.), 1 portug. lök, 3 dcl. kokande vatten eller buljong.

Beredning: Köttet, som bör hafva hängt 2—6 dagar, allt efter årstiden, tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres i omkr. 2 cm. tjocka skifvor, bultas lätt på båda sidor och beströs med peppar, salt och hvetemjöl. En stekpanna sättes på elden att bli rykande het, smöret brynes däri, biffarna iläggas och brynas hastigt på båda sidor. De uppläggas på varmt serveringsfat, pannan urvispas med det kokande vattnet och såsen hälles öfver biffarna. Löken skalas, skäres i skifvor, brynes i resten af smöret och därmed garneras biffarna.

Chokladkräm (f. 6 pers.). 4 dcl. mjölk, 45 gr. cacaopulver. 1 1/2 kkp. strösocker, 3 ägg, 4 dcl. tjock grädde, 6 blad gelatin, 2 msk. varmt vatten.

Beredning: Mjölken, chokladen, sockret och de hela äggen hällas i en kastrull och få under stark vispning sjuda öfver elden, tills krämen är tjock. Kastrullen aflyftes, och vispningen fortsättes, tills krämen är kall. Då tillsättes den till hårdt skum slagna grädden och det sköljda samt i det varma vattnet upplösta gelatinet Krämen hälles i en vattensköljd och sockerbeströdd form och får stelna på kallt ställe omkr. 2 tim. Då krämen skall stjälpas upp, hålles formen ett ögonblick i varmt vatten. Den serveras med mjölk eller vispad grädde.

Italiensk soppa (f. 6 pers.). 1/2 hg. stjärnmakaroni, 2 lit. buljong, 2 msk. parmesanost, socker, salt, hvitpeppar, 1 msk. madeira, 2 äggulor, 1 dcl. tjock grädde.

Beredning: Makaronin sköljes väl, och påsättes i kokande, saltadt vatten och får koka omkr. 1/2 tim. Den upphälles i durkslag och öfverspolas med kallt vatten för att ej klibba tillsammans. Buljongen kokas upp, och makaronin nedlägges däri. Soppan afsmakas med osten, kryddorna och vinet. Äggulorna vispas med grädden i soppskålen, och soppan tillslås under stark vispning.

Baka sjelf hvetebrödet och använd dertill Lagermans Bakpulver "Tomten"!

AKTIEBOLAGET SIDENHUSET STOCKHOLM

A.-B. SIDENHUSET, STOCKHOLM

säljer

Klädnings-, Blus- och Foder-Siden

billigare än någon utländsk firma.

Begär profver och jämför! Profver franko.

A.-B. SIDENHUSET, STOCKHOLM.

Allm. Tel. 93 65. Rikstel. 48 23.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING · FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 8 (999) — TORSDAGEN DEN 22 FEBRUARI 1906 — 19:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN..... » 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN..... » 11:50
IDUNS MODETIDNING..... » 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID: HVARJE TORSDAG. ANNONSPRIS: 25 ÖRE PR MM. FÖRE, 20 ÖRE EFTER TEXTEN. FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR o. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG. MOTTAGN.-T. KL. 2—3. ALLM. 402, RIKS 86 60.
BITRÄDANDE REDAKTÖRER: J. NORDLING o. E. HÖGMAN.

BYRÅ: 51 DROTTNINGGATAN 51. REDAKTIONEN KL. 10—4. EXPEDITIONEN KL. 9—5. ANNONSKONTORET 9—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSANGELÄGENHETER BÖRA SÄNDAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN. REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 98 03, RIKS- 16 46.

NORDISKA MÖBLERINGS-AKT.-BOL.
MALMÖ • STOCKHOLM • GÖTEBORG
18 Brunkebergstorg 18
— är Sveriges största affär inom branschen. —

ANTRACIT
uteslutande från af oss representerade grufvor.
Varumärke. Foley Varumärke.
Briketter, Hushållskol & Cokes.
Åtaga oss leveranser i partier om minst 1 hektoliter.
Rikstel. 5 75. 59 14. **H. G. Söderbergs Import-Akt.-bol.** Allm. Tel. 25 82. 451.
Hufvudkontor: *Slussplan 63 A.*

Privattelefoner
Tidsenliga. — **Utan taltratt.** — Hygieniska.
Öfverföra aldrig smitta i andningsorganen.
Praktisk och bekväm samtalsförbindelse kan med lätthet anordnas genom dessa enkla och prisbilliga apparater lämpliga för:
Hotell, Sjukhus, Herregårdar, Affärskontor, Fabriker, Ångbåtar, Skjutbanor, Privatbostäder.
Inkopplas med fördel på ringledningar.
Pris pr apparat { Större modellen Kr. 9 — / Mindre » » 8.—
Priskurant kostnadsfritt. Installationsmateriel billigt.
NYA ELEKTROMILITÄRA AKTIEBOLAGET,
Rikstel. 5 05. **MÄSTERSAMUELSGATAN 32.** Allm. T. 1 84.

Barnängens Kölnervatten.

En ny Eau de Cologne, som genom sin rena, friska och behagliga odeur öfverträffar alla andra, och som således gör hvarje utländskt fabrikat öfverflödigt.

H. G. Groms & Son,
Göteborg, Korsgatan 12,
rekommendera såsom särdeles goda kvalitéer:
Konjak ..... à 2,50 pr liter.
Whisky..... » » » »
Portvin ..... » » » »
Madeira..... » » » »
Häraf kunna erhållas: proflådor om minst 18 literbuteljer — sortiment enligt köparens önskan — 40 kr. pr låda, netto, fritt hvarje järnvägs- och ångbåtsstation.
Förskottslikvid torde åtföljas beställningen — enklast i postanvisning.

Med anledning af annan verksamhet finnes en förstklassig manicureaffär att öfvertaga. Undervisning lämnas till full skicklighet uppnås. Svar till »S. M.», våren 1906», Iduns exp., Stockholm.

FÖRNÄMSTA MARGARIN
Arboga Margarinfabriks högsta märke.

Strängnäs Hushållsskola.
Matlagning, bakning, syltning o. d., konstsömnad, knyppling, linnesöm m. m. Afgift 75 kr. pr mån. Prospekt genom **Fru M. Braune, Strängnäs.**

Sommarbostad.
Vid Rönninge järnvägsstation finnes att hyra en särdeles vackert och väl belägen möblerad lägenhet en trappa upp om 2 à 3 rum och kök, passande för liten familj. Stor, öppen balkong. Frisk luft och härlig natur. Bageri och handelsbod 2 min., järnvägsstation och post 4 min. Allm. Tel. Rönninge n:r 10.

Patenterade **H. E. Ekströms Jästmjöl.**
Bästa jäsningsmedel vid finbakning
Örebro Kem. Tekn. Fabrik.
— Etablerad 1855. —

Lektioner i Linnesömnad.
(äfven blusar, barnkläder etc.)
Praktisk metod, utan träckling. Hvarje elev disponerar en symaskin.
Karin Egnér Eva Egnér.
Styrmansg. 21, 2 tr. Rikst. 35 30. Allm. tel. 210 04.

Obs.! *Franska snörlifssömmeriet i Stockholm är flyttadt till Norrmalmstorg n:r 1, en trappa upp i rymlig och väl belägen lokal. Begär prospekt.*

A.-B. Gefle Orgel- & Pianofabrik's Gefle C
ORGLAR och PIANINON.
Erkändt bästa fabrikat. Belönade med Guldmedalj!
Begär priskurant.

Kurs i Klädsömnad.
Lotten Dahlström.
Storkyrkobrinken 6, Allm. Tel. Storkyrkan 206.
Ref.: Fröken Hulda Lundin samt Fredrika Bremer Förbundet.
Prospekt på begäran.

Kurs i Klädsömnad.
Grundlig undervisnig i mönsterritning, tillskärning, profning af skicklig lärarinna. Eleven syr endast eget arbete. **Obs.!** Profningsstomme efter hvars och ens kroppsform, afsedda för eleven att profva på. Lektionstid 11—3. Greftureg. 30 B, 3 tr. A. T. Ö. 43 82.
Selma Wahlgren.

Prenumerera på Idun!

Årets första häfte af
Iduns Modellkatalog
Iduns Modetidning n:r 1
med rikhaltigaste och modernaste urval för säsongen, nu utkommet och expedieradt.
De som ej prenumererat kunna erhålla lösn:r genom närmaste bokhandel eller tidningskommissionär, eller ock portofritt direkt från oss om 50 öre insändes i postanvisning eller sparmärken. ***Iduns Exp., Stockholm.***

DEN FRISKASTE och Angenämaste är F. Paulis ELECTA Eau de Cologne
Ser ut så här

Schweizer Siden är **bäst!**
Begär prof på våra **nyheter** för **våren** och **sommaren** till **klädningar** och **blusar: Habutai, Pompadour, Chiné, Rayé, Voile, Shantung, St. Galler Stickerei, Mousseline** 120 cm. bred, från 95 öre metern, i svart, hvitt, enfärgadt och kulört.
Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger **direkt till privatpersoner, porto- och tullfritt** till bostaden.
Schweizer & Co., Luzern S 4 (Schweiz),
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Reumatisk värk.

I samma mån som den ene och andre lärt känna D:r P. Håkanssons Salubrins smärtstillande och fördelande verkningar vid fall af yttre skador, har Salubrin vunnit allt större användningmot reumatisk värk.

OBS.! För det ifrågavarande ändamålet användas värmande omslag med gummitaft på sätt som i beskrifningen säges, om Salubrinet skall kunna göra åsyftad verkan.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Speceri- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & C:o, Stockholm.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsare äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift till »Till Iduns läkare»

La mére. 1) Gnid ansiktet hvarje kväll med resorcinsprit (10 %) och tvätta på morgonen med grönsåpa och vatten. Vid retning af huden en veckas uppehåll. Åkomman varar flere år och underhalles ofta af inre orsaker (isynnerhet blodbrist o. d.), hvilka, när de förefinnas, måste behandlas. 2) Nej. Dos 1/2 tesked 1—2 gånger dagligen. 3) 100 gram dubbelt 1—2 gånger dagligen. 4) Se svar till Brita 1) i n:r 5.

Susanne. 1) Ni skall undvika socker och sötsaker af alla slag, potatis och gröt eller grynpuddingar, soppor och feta såser, förtära bröd i blott små mängder samt till frukost, middag och kväll förtära högst 100 gram (= 1/2 dricksglas) flytande af hvad slag det vara må. Ni bör promenera omkring en timmas tid, hälst två gånger om dagen. 2) Det känna vi icke, men i närmaste bokhandel torde ni kunna få upplysning härom.

Den förr friska 42-åringen. Det är omöjligt att yttra sig härom utan undersökning. I alla händelser afhjälpes nog icke saken blott genom Marienbadervatten.

25-årig tös. 1) Se svar till Tröstlös i n:r 3. 2) Det klena resultatet beror därpå, att själfva orsaken (blodbrist och nervsvaghet) ej botats. Jämför svaret till Brita 1) i n:r 5.

Anna. Se svar till 52-årig fru i n:r 6.

Celadon. Se svar till Tröstlös i n:r 3 och till Brita i n:r 5. Orsaken till edra åkommor är helt säkert neurasthenie och blodbrist.

Lisa. Ofarligt. Tvätta morgon och afton med vanlig borsyrelösning och torka efteråt väl med renad bomull och ingnid litet borvaselin.

Janine. Ja, åtminstone om det, som oftast är fallet, beror på någon affektion i näsan eller svalget, som kan botas.

Ingrid. Barnet torde ej ha några symptom af detta. Vanligast yttrar sig den skadliga verkan däraf i form af reumatiska affektioner.

26-årig fru. 1) Nej, det kan ni icke. 2) Åtminstone under ytterligare tre månader bör blott kokt mjölk användas.

Exi. 1) Se svar till 20 år i n:r 3. 2) Svårt att säga, men i alla händelser utan betydelse.

18-års flicka. Vi hänvisa eder till svaret till Tröstlös i n:r 3.

27-årig finska. 1) Ännu för litet pröfvadt, men synes dock ej vara alldeles ofarligt. 2) Undersökning bör afgöra, om detta beror på något organiskt fel eller blott på blodbrist. 3) Nej, det är oskadligt.

Bernhardinas mor. Massage af fullt kompetent person. Det kan vara farligt.

Bernhardina. 1), 2), 3) och 4) Beror naturligtvis på, af hvad slag dessa svulster äro, deras läge, storlek o. s. v. 5) Neurastheniska symptom. Se svar till Småskollärarinna i n:r 6. 6) Sannolikt beroende på svulsterna.

E—a. 1) Se svar till La Mere i detta nummer. 2) Se svar till Femtiotvåårig fru i n:r 6. 3) Afklippning och grundlig lapisbränning af sårbotten.

Flores. 1) Professor Borelius i Lund. 2) Det känna vi ej närmare.

Bekymrad. 1) Nej, långt ifrån alltid eller ens ofta. 2) Ja, om ni anser det orätt att utsätta er för sällsynt inträffande svåra följder.

Amy. Se svar till Asvah i n:r 3.

Studerande E. W. bör rådfråga ögonläkare.

D:r —d.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinnor uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves alltid tydligt nummer å den fråga de gälla.

Åt de tre af våra läsarinnor, som under årets lopp tillfyllestgörandn besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut utdela ***tre pris****, hvartdera bestående af 25 kronor. Fördenskull bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.*

N:r 646. Släkten tros härstamma från Michael Agricola, f. 1557, biskop i Åbo, hvars son Christian f. 1551, d. 1586, biskop i Reval, blef adlad 1584. Som hans son uppgifves Simon, f. 1605, krigsöfverste, och som dennes (?) son Christian, f. 1593, d. 1669, prost i Uskela. Den sistnämnde hade 3 söner: Christian, som redan 1650 var präst; Sven, f. 1649, d. 1728, landshöfding, hvilken öfversatte släktnamnet till Åkerman (sedan ändradt till Åkermarck) och blef adlad 1686 Leijonmarck (hans släktgren fortlefver); samt Abraham, f. 1656, d. 1706, pastor i Uskela. I ännu outredd släktskap till desse stod Eric Åkerman, f. 1653, d. 1739, kanslist i Stockholm, licentförv. i Riga, borgmästare i Viborg, gift med Maria von Elswich, f. 1660, d. 1729. Se för öfrigt Ornbergs »Svenskaättartaflor», del 6 för 1890. Bästa upplysningar torde Ni dock kunna få genom att direkt hänvända Er till generaldirektören Richard A. adr. 34 Kungsgatan, Stockholm. Svenska adliga ätten Leyonmarck, adlad 1686 och introducerad samma år, hette förut Agricola och Åkermarck. Den ofvannämnde biskopen i Åbo stift Mikael Agricola (d. 1557), var son af fiskaren Olof Simonsson i Torsby under Särkilax herrgård i Nyland.

Kissekatt.

— I norra Uppland finns en släkt Åkerman, hvilken kommit hit från Finland i slutet af sjuttonhundratalet. Hvad namn den hade där vet jag ej, men att namnet Åkerman är antaget sedan den kommit hit, det vet jag. Är det denna släkt ni menar? Gif svar och ni kan få vidare upplysning.

Annika.

N:r 647. När ni är så ung, som 13 år, så kortklipp håret, om det är tunt. Det borde varit gjordt när ni var liten, men det är inte alls försent ännu. Tvätta sedan ert kortklippta hår en gång i veckan med såpsprit (litet såpa upplöst i sprit) och ljumt vatten, om ert hår har stark fettafsöndring. Är ert hår däremot mera torrt, bör ni endast tvätta det med tvålvatten. I förra fallet bör ni undvika pomador och håroljor, men i senare fallet äro de af nöden. Allt detta är anbefallt af en doktor Einar Rodhe, som omnämndt det i ett föredrag.

Ebon.

— Regelbundna tvättningar i förening med massage är ett godt medel. Tvätta hufvudet en gång i veckan med såpsprit och ljumt vatten; därvid masseras hufvudsvålen väl. Hvarje morgon ingnides ungefär en matsked af följande hårvatten: 250 gr. rosmarin, en half butelj hvitt vin och lika mycket vatten kokas under 20 minuter; därpå silas vätskan genom duk; den förvaras i en väl korkad flaska.

Vala.

— Håll alltid hufvudsvålen mycket ren, tvättningar hvar fjortonde dag med borax i vattnet, samt det förnämsta, att ni begagnar pomada. Det bästa är lanolin-pomada, köpes i parfymbodarne. Ni bör ingnida hufvudet för hvarje gång ni har tvättat det med pomada. Håret bör äfven kammas hvarje kväll mycket noga samt flätas löst.

Wira Z.

N:r 648. Köp å ett apotek för 25 öre sammanblandadt glycerin, sprit och rosenvatten. En flaska kostar 10 öre. Alltså 35 öre tillsammans. Denna sats räcker länge nog. Tag så hvarje kväll och ingnid edra händer med ofvannämnda blandning. Gör det hvarje kväll, dag ut och dag in, år ut och år in, ända tills ni blifvit gift, så skall ni erhålla och bibehålla mjuka och hvita händer och likväl kunna deltaga i alla hushållssysslor, utan att det märks det minsta på edra händer

Ebon.

— Honungsvatten, en matsked honung upplöst i en liter vatten, är ett verksamt medel. Det har ännu bättre verkan, om man tillsätter en matsked glycerin till lösningen.

Inga.

— Tvätta händerna tre gånger dagligen i ljumt vatten, hvartill blandats en tesked borax. Efter händernas noggranna torkning ingnides litet lanolin. Att på aftonen efter omsorgsfull tvättning och torkning gnida händerna med torrt, fint hafremjöl är äfven att rekommendera. Vid vistelse utomhus måste ni naturligtvis alltid begagna handskar.

Vala.

— Blanda citron i en lika mängd glycerin och gnid edra händer med blandningen, innan ni går till sängs. Tvätta grundligt på morgonen händerna i varmt vatten och gnid slutligen med en citronskifva. På detta sätt blifva händerna hvita.

Annicka.

— Äro edra händer förkylda, finnes det föga hopp att få dem bra, det vet ni nog, annars kunna de ju vara röda utaf att ni låter solbränna dem mycket om sommaren, men alla flickor vid eder ålder ha vanligtvis röda händer. Ni kan ju hvarje kväll ingnida dem med »Odalin» samt draga handskar på. (Odalin köpes i färghandeln.)

Wira Z.

N:r 650. För att erhålla en dylik plats, vore det allt bäst att annonsera i Idun. På ett större pensionat tror jag skulle gå bäst att få den utbildning ni åstundar.

Wira Z.

— Ni borde utbilda er till skolköksläraranna, hvilket nog vore säkrast och bäst för framtiden. I Göteborg kan ni genomgå en sådan kurs för endast 50 kr. Adr. Djurgårdsgatans skolkök, Majorna. Den fullständigaste undervisningen meddelas vid Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala, där priset för fullständig kurs för läraranna vid folkskolor är 85 kr.

Inga.

N:r 652. Det finnes fullt af fattiga sömmerskor, hvilka »gå i hus och sy» utan en tanke på att pretendera att få sy nytt. Ni kan lätt få en sådan genom annons i Stockholms-Tidningen. Jag tror ej de större firmorna utföra ändringar annat än på mycket dyrbara dräkter såsom baldräkter, som kanske ha begagnats en gång.

Wira Z.

TIDSFÖRDRIF

BOKSTAFSGÅTA.

I bönor, ej i ärter,
Min första bokstaf sök,
Min andra ej i mejram,

För hvarje hushåll att beakta:

Den utomordentliga fördelen för förbrukare af prima ansjovis att

RADHES HUSHALLS-ANSJOVIS

i år inlagts i burkar med våra patenterade Exelsior-Lock, hvilka efter öppnandet kunna ånyo lätt tillsluta burken, hvarigenom luftens tillträde förhindras och ansjovisens friskhet och arom bibehållas oförändrade.

"Den finaste ansjovis i den mest praktiska burk som någonsin förts i marknaden."

OBS.! Endast äkta med FYRTORNETS märke

Prisbelönt med guldmedalj vid världsutställningen i Liége.

"MUM",

bästa kraftnäring för barn. Intyg och förord från legitimerade läkare och barnasyler. Svenskt fabrikat tillverkadt under kontroll af D:r C. Setterberg. Fritt från stärkelse och celluloss och hvarje för dibarn skadligt ämne Säljes i stora burkar om 400 kcm. till kr. 1.75 hos apotekare och handlande

A. W. Fristedts Fabr. A.-B., Stockholm.

Brud-Siden kr. 1.25

till kr. 20.45 pr met., porto- och tullfritt tillsändt! Profver omgående; likaså till bröllopsklädningar af svart, hvitt och kulört Henneberg-siden från kr. 1.25 pr met.

G. HENNEBERG, sidenfabrikant (k. o. k. hofl.), ZÜRICH.

Pensionat für junge Mädchen

zur sprachlichen u. wissenschaftlichen Ausbildung, freie Teilnahme am Unterricht im Seminar für Erzieherinnen. Ausführliche Prospekte gratis.

Halle a. S., Harz 13. R. Mayer, Pastor em.

Hessen Darmstadt.

Bildad familj mottager som inackord. herre som önskar lära tyska eller studera vid universitet. Sonen i familjen student. Tyska och utländska ref. Moderata villkor. Frau zu Putlitz, Darmstadt (Hessen) Friedrichstr. 20.

ENGLISH lady receives young people into her family, as boarders. Lessons given in English, French & music if desired. Very healthy suburb of London. M:es James, Oakland House, Black heath London S. E. England. Reference M:es Ossbahr, Hernösand, Sweden.

Konfirmationsberedelse.

I prästgård på landet med hälsosamt och vackert läge i närheten af skog och vattendrag emottagas instundande sommar några flickor eller gossar till inackordering och konfirmationsberedelse. Man hänvände sig för närmare upplysningar till kyrkoherde A. L. Linder, Fröjered, adr. Fridened.

Konfirmationsundervisning

meddelas under juli och förra hälften af augusti åt 3 à 4 flickor tillsammans med egen dotter. Inackordering till moderat pris i Virserums prästgård, vackert belägen vid sjö i frisk trakt, 2 mil från Målilla station å Nässjö—Oskarshamnsbanan. K. N. Nilsson, kyrkoherde, adr. Wirserum.

Bröstsjuka.

Tolarps pensionat rekommenderas.
Högt beläget å småländska höglandet. Begär prospekt. Postadress: Tenhult.

Dröj ej att börja använda

A. B. LINGONS, Göteborg,

SYLT & SAFT.

Högsta kvalitet Billigaste pris. Finnes i hvarje Speceriaffär.

En besparing af mer än halfra utgiften för tvål.

Finaste öfverfettade 50-öres tvålar erhållas à 85 öre pr originalkartong om 5 tvålar, om de köpas direkt å Kölnerlagret, 24 Smålandsgatan, Stockholm (öppet 9—6.30). Äkta Farina Eau de Cologne, holländsk Cacao och tvätttvål till partipriser Begär priskuranter.

En dams chic och elegans märkes icke endast på hennes sätt att kläda sig, utan äfven af de parfymer hon använder. Om hon begagnar Crème Simon, ett preparat, hvars like icke finns, skall hon alltid vara säker om benämningen "elegant". Simons puder med violeller heliotropdoft kompletterar Crème Simons storartade verkningar.

I dag är jag så glad för jag fått "Tomtepudding".

Att hyra.

Corps de logis å gammalt herresäte bestående af tvenne våningar innehållande 17 rum och kök, 3 stora verandor samt källare, friskt, högt och vackert beläget, alldeles invid sjön Vänern, med mycket stor park, stor trädgård, härliga skogspromenader och lämpar det sig utmärkt till pensionat, hvilohem eller konvalescenthem. Rikstelefon samt skjuts finnas på stället.

Närmare upplysningar lämnas under adr. »V. G.», Lidköping p. r.

Vid målning i hemmen

gifves det ingen lämpligare färg än Ripolin, som förekommer i 84 färgnyanser, torkar fort och lämnar en glatt, porslinsliknande yta. Den lätthet, med hvilken äfven den mest oerfarne kan ernå »glänsande» resultat, har gjort Ripolinet omtyckt öfverallt. Beskrifning och färgkartor erhållas gratis o. franco från Le Ripolin, 24 Smålandsgatan, Sthlm.

Prenumerera på Idun.

SUNLIGHT Tvål

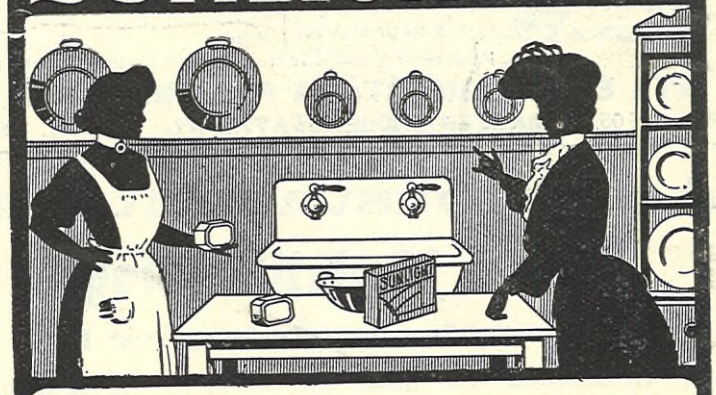

Kom ihåg! att Ni, genom att upplösa en SUNLIGHT TVÅL i en liter sakta kokande vatten och sedan låta lösningen kallna, får ca. 1¼ kilo finaste tvålsåpa, värd dubbelt så mycket som samma kvantum vanlig såpa.

Prenumerera på Barngarderoben!

Fräkenpomada

är det *enda absolut säkra medel* att snabbt och utan obehag borttaga *fräknar, lefverfläckar* och *solbränna* samt göra den *fulaste hy hvit* och *vacker.*

Ofelbar verkan garanteras.

Fräkenpomadan innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar,

Många intyg och tacksamhetsbref från hela Skandinavien.

Pris 3 kr pr burk. Expedieras emot postförskott eller efterkraf.

Tekniska General-Depôten Stockholm,

15 Riddaregatan 15.

ROSOR bli enastående rikblommiga och vackra, om de gödslas med **KORO.**

Bästa blomstergödning för alla krukväxter. — Säljes hos frukt-, frö- och blomsterhandlare, i kemikalieaffärer, o. s. v. Om Koro vid efterfrågan ej finnes, köp ingen annan blomstergödning, utan bed affären i fråga skaffa hem några askar, hvilka ju alltid finna afsättning.

Fabriksaktiebolaget Savona, Hudiksvall.

Doktor J. Arvedsons Kurs

i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk Gymnastik,

medför enligt kongl. maj:ts medgifvande samma kompetens o. rättigheter som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet. Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran genom D:r J. Arvedson, adr. Strömsborg, Stockholm

Doktor A. Kjellbergs Kurser

i Massage och Sjukgymnastik.

Okt. till Maj. Maj till Okt. Prospekt. Stockholm, Mäster-Samuelsgatan 70, 2 tr.

Gymnastiskt-Ortop.-Instit.

Brunkebergstorg 13, 2 tr. Mottagning hvardagar kl. 1/2 2 e. m. Herrar 7—9 o. 2—4. Damer 1/2 11—1/2 1 o. 2—4. Prof. D:r A. Wide. D:r S. Wallgren.

Damhårarbeten.

Peruker, Benor, Flätor, Länkar m. m. i tusental. Insänd hårprof så erhållas flera arbeten att välja på. Obs.! Vi signera ej postpaket med "Hår". Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Dambindlar med och utan lifband à 1.75, 1.50 pr dussin mot efterkraf. Fru Leopold Sjöberg, Norrköping.

VITTELVATTEN,

verksamt mot gikt och rheumatism rekvireras hos Major W. Åman, Söder, Sthlm.

Kvinnliga juridiska byrån,

Triewaldsgränd 2, Stockholm.
A. T. 14323.

Tidaholms Fantasimöbler

rikhalt. urval i forn. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Mod. mönster. Begär prisuppgifter från Tidaholms Bruks Aktiebolag, *Tidaholm*. Försäljningsmagasin Beridarebansg. 27, Birger Jarlsg. 1, Stockholm.

Högstedt & C:o

32 REGERINGSGATAN 32
STOCKHOLM.

Specialitet:
Bordeaux & Bourgogne-viner
Billiga priser.

Fjärde häftet af "Moster Emmas" väfbok.

Nya moderna och lättväfda mönster till mattor, gardiner, möbeltyger m. m. erhålles mot postförskott från Fru Emma Andersson, Kneippbaden.

HERM. MEETHS STOCKHOLM.

Sv. och Kul.
VELVET o. SAMMET
1:a kv. Billiga priser!
PROFVER
till landsorten på begäran!

Till salu.

En äkta hvit bulldogg (hane). 2 1/2 år gammal och fallen efter på kontinenten prisbelönta föräldrar finnes till salu. Vackert exemplar. — Läs uppsatsen ang. bulldoggar i Idun n:r 2 d. å. — Pris 275 kr. Svar till »Hvit bulldogg», Iduns exp. före den 15 febr.

Rudholms Kakelfabrik

Norrköping.

Enkla och dekorativa kakelugnar i modern smakriktning. Ill. priskurant på begäran.

NU är tiden inne för den, som vill förtjäna pängar. Skrif och blif agent för ***Varu-Nederlaget, Oskarshamn.*** Illustrerade prislistor mot 10 öres porto.

OLAUS OLSSONS KOLIMPORT-

• AKTIEBOLAG •

— Etableradt i Stockholm 1880 —

1:a Anthracit

Hushållskol ▪ Cokes ▪ Briketter

Allm. Telefon 8 68, 47 35, 47 36. Rikstelefon 1 79, 66 10.

4 Kronor och mera pr dag.

Hemarbet-Stickmaskin-Sällskapet. Personer sökas, såväl män som kvinnor att sticka på våra maskiner. Enkelt och lätt arbete hemma under hela året. Förkunskaper ej nödvändiga. Afstånd af ingen betydelse. Vi köpa arbetet.

Th. Swahn & C:o Malmö, Östra Kajgatan 5.

Barngarderoben

alla mödrars ovärderliga skatt och hjälpreda, utgifves äfven år 1906 efter samma beprófvade plan som hittills. Med sitt en gång i månaden utkommande 16-sidiga nummer, innehållande *ett åttiotal illustrationer* öfver allt, som hör till våra barns dräkt från de spädaste åren till vuxen ålder och åtföljdt af *en stor dubbels.dig mönsterbilaga,* ersätter tidningen mångfaldt den ringa prenumerationsafgiften af *3 kronor* pr år genom den nytta och den besparing, dess praktiska innehåll bereda hvarje hem.

Hvarje husmoder, som själf ombestyr sina barnkläders förfärdigande i hemmet, bör ej försumma att prenumerera på prof, ett halft år kr. 1: 60, helt år 3 kr.

Lars Montèns

Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:

»1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 à 38 grader.»

Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker.

N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.

Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. **Guldmedalj** i Stockholm 1897.

I likhet med föregående år utförsäljas med extra rabatt å hvarje stycke
Hvita Broderade Remsor
(extra prima kvalitet å madapolam).

J. F. HOLTZ,

— H. M:t Drottningens Hofleverantör —

5 Brunkebergstorg 5,
35 Stora Nygatan 35 och 8 Sturegatan 8.

OBS.! Order från landsorten exp. omg. Profver sändas på begäran.

Enhvar kan spela

efter 1/2 timmas öfning.

150 st eleganta 5- och 6-accords Guitarrzittror af finaste amerikanska fabrikat. Försändes välstämda med 10 st. svenska noter, skola, stämpipa, stämnyckel och spelring, förpackade i fin låda, mot efterkraf 10 kr. för 6 acc., 9 kr. för 5 acc. Zittrorna ha förut kostat 20—25 kr. Lagret måste slutsäljas, passa på i tid. Zittran återtages om den ej blir till belåtenhet. E. Hallenquists Musikhandel, Malmö.

Silkesrep

till salu. Waller, Tulegatan 21, Sthlm. Säkrast 4—5 e. m. Tel. Brunkeb. 13 14.

MUSIK-INSTRUMENT

alla slag köpes bäst och billigast hos C. B. STRANDQVIST, Helsingborg. Dragspel 100 olika alla illustrerade. Äkta Magdeburger- o. Wienerdragspel, Fioler, Guitarrer, Zittror, Flöjter, Klarinetter, Occarinor, Cansertiner, Äkta Italienska Mandoliner, Munspel, Strängar och tillbehör m. m Priskurant med öfver 200 illustrationer sändes på begäran gratis och franco.

Schweizerbroderier.

Hvita broderade Remsor, Väfnader, Spetsar m. m. Absolut största urval, billigaste priser. Rikt profsortiment till landsorten.

Broderiaffären,
24 Kommendörsgatan, 1 tr.
(Hörnet af Sibyllegatan).

I Syskolan

för klädsömnad

mottages dagligen elever. Kursen beräknas från inskrifningsdagen. Prospekt på begäran.

7 Grefturegatan 7.
Allm. Tel. 218 75.
Lotten Billquist.

Obs.! Aftonkurs 2 gånger i veckan.

CIBILS

flytande Köttextrakt

(36 Hedersdiplom och Guldmedaljer)

rekommenderas.

Bruksanvisning medföljer hvarje flaska.

Hushållsskola.

I ett godt hem beläget vid Ombergkunna unga flickor erhålla grundlig undervisning i allt som hör till ett hems skötande. Enklare o. finare handarbeten samt konstväfnad. Kursen börjar 1 febr. och slutar 1 maj. Pris 85 kr. pr månad. De bästa ref. kunna erhållas. Eda Rhenström, Alvastra.

Hur användes LIEBIG'S KÖTTEXTRAKT?

1/4—1/2 tesked häraf upplöses i kokhett vatten, då en kraftig, fett- och limfri buljong genast erhålles. Tillsätt salt, något soppfett, potatis eller bröd, så blir smaken densamma som vanlig köttsoppa har. Buljongens färg bör vara mörkgul ej brun.

Drygare och mer ekonomiskt än kapslar och s. k. 'flytande buljong'.

Försäljes genom alla speceri- & delikatesshandlande.

Fint möbl. våning,

genast, billigt, vid n. Nybrog. Riks 35 90, Allm. Tel. Ö. 12 45.

Bäst och billigast köpas: ***Musik-Instrument*** af prima beskaffenhet och ytterst väl justerade, samt flera olika slag, äkta, rena och oförfalskade, hos Frälsningsarméns Handelsdepartement, Östermalmsgat. 24 & 26, Stockholm 5. Begär vår nya illustr. priskurant, som sändes gratis! Vid rekv. torde denna tidning åberopas.

Ceylon-Téer,

Praktisk väfbok af Nina von Engeström, exp. endast från Väfskolan i Örebro à 3 kr. Väfkurser pågå nästan oafbrutet. Beställningar mottagas.

Lagermans

Surprise

är ett silfverpolérmedel, som, genom sina goda egenskaper, räckt ett stort och berättigadt uppseende. — Silfret blifver som nytt. Det angripes ej. 35 och 60 öre pr fl.

Kurs i Klädsömnad.

Lotten Dahlström.

Storkyrkobrinken 6, Allm. Tel. Storkyrkan 206.

Ref.: Fröken Hulda Lundin samt Fredrika Bremer Förbundet.
Prospekt på begäran.

Nedsatt pris!

Pärmar
till
IDUN 1905
och föregående år

tillhandahållas till följande priser:

Iduns pärmar, röda med guldtryck	1: 50
D:o, röda med vackert bronstryck	1: —
Iduns Romanbibliotek, röda eller gröna	0: 50
Iduns Hjälpreda, röda eller gröna	0: 50

Kunna erhållas i **närmaste bokhandel** eller direkt från **Iduns Expedition,** om rekvisition och 1 ikvid i postanvisning insändes.

Aktiebolaget Göteborgs Bank

f. d. Göteborgs Enskilda Bank
12 Brunkebergstorg 12.

Sparkasseränta 4 proc

Hotell Horn, Stockholm, första klas hotell, centralt beläget invid Gust Adolfs torg. Rum till moderata prise Rikstel. 56 50.

HOTELL PRIMAVERA,

Via Veneto, Rom.

Innehafvare: Castelli & Atzel.

1:sta kl. Familjehotell, beläget midt emot Drottning Magueritas Residens och Svenska Ambassadhotellet.

OBS.! Svenska tidningar.

Hvarhelst Ni har ondt lägg ett **ALLCOCK'S PLÅSTE**

Mot influensa, reumatism förkylning, hosta, svagt brös ischias, astma m.m.

Medlet har varit användt i öfver 50 å Föreskrifvet af läkare och såldt af apot kare i hela den civiliserade världen.

Garanteras att icke innehålla belladonn opium eller något annat gift.

DET URSPRUNGLIGA och ENDA ÄKT POROSA PLÅSTRET.

Målarskolan,

5 Biblioteksgatan, 1 tr.

Lektioner gifvas dagligen uti Akv rell-, Olje-, Gobelin- o. Porslinsmålnin Gyllenläder, Läderplastik. Anmälning tid 10—4. OBS.! Välsorteradt lager Porslin. — Porslin emottages till brä ning.

Emma Nordberg & Augusta Peterson.

Ung flicka af god familj, fullt kunn i engelska (vistats ett år i Englan samt något i tyska och franska önsk såsom ressällskap medföljande familj t utlandet. Referenser finnas. Sv märkt »Språkkunnig», Nordiska Annon byrån, Göteborg.

Hus

i Stockholm

gifvande god ränta å insatt kapit Ludvig Schlesinger, 27 Holländaregat Riks 70 57, Allm. 59 59.

Edert eget porträ som brosch!

Manschettknapp Kravattnålar etc., emalj och elfenben t verkas efter hva fotografi. Konstnärl utförande och fu komlig likhet gara teras. Katalog grat Carl E. Dahlberg, Veg gatan 8. Göteborg.

Prenumerera på Idun

EXTRAIT VEGETA

BÄSTA MEDEL FÖR HÅRETS VÄR

ED. PINAUD 18, PLACE VENDÔ PARIS

Lätt arbete, stor fö tjänst! Blif återförsäljare f **John Fröberg, Finspong.** Illus prisk. gratis, ej franko.

Wilhelmssons Boktryckeri A.-B., Stockholm 1906.

FREJA-MAGASINET
Specialaffär för
Damartiklar
STOCKHOLM
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18
29 DROTTNINGGATAN 29

Och — hvad? — med mera expedierar?
Ett djur, som tidigt stör vår slummer,
På gammalsvenska litet nummer;
Hvad utaf — hvad? — vår köksa lagar;
Och hvad hon är, när hon behagar;
Hvad styggt ett Bessimopsen gjorde;
Och hvad han därför stryka borde.
Sist, hvad jag ger min gåta lilla,
Att den på färd sig ej må villa.

LAGE.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 4.

TREKANTEN: 1) magasin, 2) amason, 3) gagat, 4) asar, 5) sot, 6)in, 7) n.

OMKASTNINGSGATAN: Smoking, Viborg, emservatten, Neruda, hustru, ex officio, Dexippos, Isak, nigarepolska.

LOGOGRYFEN: Tandvärk: väntar, nära, tärd, rak, and, kran, kar, vank, nät, träd, vakt, tärna, dank, kväda, äran, räkan, knä, tand, vak.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Prestalli. Omöjligt!

A. Vi kunna ej reflektera å den gjorda framställningen.

Quercus och Torkel nådde ej öfver papperskorgen.

S—n. Tack! Antages med nöje.

Cedro. Välmeningen obestridlig, men tyvärr icke skaldegåfvan. Utgången blef därför den alldagliga — beklagligt nog för småfåglarne!

F. X. »Den berusade lycklige» nyktrar nu till på en plats, »så hög och så full» som trots någonsin den »änglalikas» besjungna barm.

S. C—g. Det »Unga blodet» smakar — poetiskt sedt — ännu allt för mycket af ojäst vin. Det behöfver väl stå till sig och klarna.

Rud frågar »vilket fel versen har?» Snälla Rud, versen har det felet att inte vara någon vers, språket att inte vara något språk och stafningen att inte vara någon stafning.

Augusta. Eder tvekan var fullt berättigad. Hoppas nu att er »ånger» blir lika uppriktig.

Prenumerant. Edert bidrag till »Kärlekens psykologi» är remarkabelt genom det originella fortskaffningsmedel ni utgrundat för edra känslors föremål:

»Blott dig vill jag äga,
för dig vill jag väga
mitt lif och mitt allt på en våg.
Jag älskar dig kära,
din kropp vill jag bära
mot stormar och nöd i ett tråg». (!)

Vi töfva icke häller att efterkomma eder önskan —

»Ack, skänk mig mitt vältjänta pris!»

E. H. S. Manuskriptet får afhämtas.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»Lärarinna», Linköping. 4:— pr gång. Likvid i postanvisning.

Pappersmönster

af alla slag, fullt tillförlitliga, moderna och eleganta, erhållas omg. från oss till nedanstående pris inom Sverige:

Bluslif	**40 öre**
Kjolmönster utan släp	**50 öre**
Prinsessklädning	**75 öre**
Reformdräkt	**75 öre**
Barndräktmönster	**50 öre**
Kragmönster (Peller n)	**50 öre**
Kappmönster	**60 öre**
Lappdräktmönster	**1 kr.**

Uppgif lifvidd, (omedelbart under armarne), midjevidd och kjollängd, erhåller Ni till Eder figur fullt passande mönster.

Expedieras portofritt om rekvisition åtföljd af likvid i sparmärken eller postanvisning insändes till

Iduns Mönsterafdelning,

Drottninggat. 51, Stockholm.

Sundsvalls Enskilda Bank
2 Fredsgatan 2.
Sparkasseränta — 4 proc.
Uthyr Kassafack,
årshyra från 15 kr.

En dams chic och elegans märkes icke endast på hennes sätt att kläda sig, utan äfven af de parfymer hon använder. Om hon begagnar Crème Simon, ett preparat, hvars like icke finns, skall hon alltid vara säker om benämningen "elegant". Simons puder med viol- eller heliotropdoft kompletterar Crème Simons storartade verkningar.

MAZETTI'S VANILIN-SOCKER,

i bruket 6 gånger billigare än vanilj i stänger. Fås i burkar å 20 och 50 öre hos herrar specerister och konditorer.

LEDIGA PLATSER

Lärarinna vid kvinnlig folkhögskola.

Vid S. Kalmar läns kvinnliga folkhögskola är plats för lärarinna ledig till ansökan. Kursen börjar i slutet af maj och pågår 18 veckor. Läroämnen: kvinnlig slöjd (äfven väfning) samt gymnastik. Lön 400 kr. och bostad. Ansökningar sändas före den 15 febr. till Styrelsen för S. Kalmar läns folkhögskola, Högalid, Smedby.

Lärarinna,

kompetent att undervisa en femtonårig flicka i 6:e klassens kurser vid vanliga flickskolor sökes för vårterminen och (eventuellt) sommarmånaderna. Svar med betyg, uppgift om löneanspråk m. m. sändas till fru Elna Gedda, adr. Tubbetorp, Skara.

Lärarinna.

I familj bosatt å det naturskönt belägna Ed, Dalsland, önskas nu genast en undervisningsvan, barnkär och frisk lärarinna för 3 flickor om 7, 9 och 11 år i vanliga skolämnen och musik. Betyg, uppgift om ålder och lönepretentioner samt fotografi sändes till »E. L.», Ed p. r.

Lärarinna,

fullt kompetent, önskas till landet att undervisa en flicka i sjunde klassen, som genom sjukdom hindrats att denna termin bevista skolan för uppläsning till 8:de kl. Löneanspråk, betyg samt fotografi insändes under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, märkt »Skicklig».

SKICKLIG lärarinna önskas för att undervisa några skolflickor i 5:te klassens kurs. Ämnen: geografi, matematik, historia, naturlära. Svar inom åtta dagar till Maltestorps pensionat, Sjöbo.

Tapisseribiträde

med förmåga att på egen hand sköta och förestå större tapisseriaffär, sökes till den 1 februari 1906. Svar åtföljdt af betyg, referenser och fotografi till Gust. Karstens Eftr., Ystad.

HUSHÅLLERSKA, proper, ordentlig, pålitlig, kompetent att på egen hand sköta hushållet, får plats hos bättre ungkarl i stad. Svar med uppgift å ålder, lönepretentioner jämte betygsafskrifter och fotografi, hvilka återsändas, sändes till »A. H. God Plats», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

GOUVERNANT. Norsk familj, bosatt i Sverige på landet, önskar gouvernant, musikalisk, för två barn, 6 och 7 år. Svar med betygsafskrifter jämte uppgift om löneanspråk till »Disponent», Iduns exp.

EN enkel anspråkslös flicka, med god hälsa och vänligt sätt, önskas af mindre familj på landet för att mot fritt vivre och som medlem i familjen gå frun tillhanda samt vara behjälplig med skrifgöromål. Svar med fotografi och referenser till »Emma», Alnö, p. r.

Husmoderplatsen

vid ett af de större länslasaretten i mellersta Sverige blir ledig 1:sta nästa nov. eller eventuellt 1:sta nästa april. Lönen utgör 500 kr. jämte fritt vivre. Kompetenta sökande torde med första inlämna betyg till »Lasarett», Iduns exp.

HUSLIG, bildad, 24—30 års bättre flicka, med sätt och yttre, erhåller förmånlig, bekväm plats att sköta bättre ungkarlshem. Upplysningar jämte fotografi adresseras till »Framtid», Sydsv. Annonsbyrån, Malmö f. v. b.

Skicklig kokerska

erhåller mot god aflöning den 24 april plats i medelstor familj. Svar genast under adress: »Box 68», Borås.

UNG bättre flicka, fullt kunnig i såväl enklare som finare matlagning och torguppköp önskas till 1:sta april i 2 personers hushåll, där husjungfru jämte uppassare för gröfre göromål finnas. Goda rekommendationer erfordras. Svar till fru Erik Flobeck, Eriksberg, Göteborg.

I ung familj önskas till våren en glad flicka af fin familj till hvarjehanda hjälp i huset och kontoret. Svar med fotografi, som mot porto återsändes, adresseras till »Länsman», Tångelanda.

BARNSKÖTERSKA eller barnjungfru, pålitlig och van erhåller plats till högre officersfamilj i Jönköping genom Stockholms Tjänstebyrå, Mästersamuelsgat. 8, 1 tr. Riks 90 74, Allm. tel. 50 01, öppet 10—5.

FÖR en frisk och stark bättre anspråkslös flicka, verkligt barnkär och ordentlig, finnes plats ledig från 1:sta febr. i yngre familj på landet för att vara frun behjälplig med vården af 3 barn. Den sökande bör ha ett gladt och godt lynne, samt vara villig hjälpa till med sömnad och hvarjehanda lättare sysslor inom hemmet. Svar åtföljdt af fotografi och löneanspråk till »S.» Nyqvarn.

I köpmanshem på landet (mindre samhälle) önskas en anspråkslös, snäll, frisk och praktisk flicka ej under 30 år, till att förestå hushållet. Den sökande bör vara fullt kunnig i god matlagning, bakning och slakt och vara något hemma i öfriga husliga sysslor. Goda rek. erfordras. Lön 250 kr. pr år. Svar med fotografi under adress »1906», Kalmar p. r.

UNG, anspråkslös flicka, med god hälsa och godt vänligt sätt samt kunnig i enklare sömnad, önskas genast i yngre familj att mot fritt vivre och som medlem i familjen gå frun tillhanda samt biträda vid barnens skötsel. Svar med fotografi till »S.», Falun p. r.

UNG bättre flicka, med godt och vänligt sätt samt kunnig i sömnad erhåller plats nu genast i god familj som husmoders hjälp. Svar med rekommendationer, löneanspråk och fotografi till »Husmoder», p. r. Helsingborg.

ANSPRÅKSLÖS tysk eller någon tysktalande svensk flicka af bildadt hem sökes till mars månad i fam. på landtegendom att tillse 3 barn om 6—3 år och att gå frun tillhanda. Svar med ref., fotogr., lönepr. m. m. till »Deutsche Mutter», Kristianstad p. r.

I präktigt hem i Sthlm finnes plats som familjemedlem för en erfaren hushållsfröken. Norra Inackorderingsbyrån, Malmskillnadsgatan 27, Sthlm.

FINNS någon enkel, villig och bildad flicka (framför allt pålitlig och vänlig), som vill hjälpa en ung mamma med skötseln af hennes 3 små gossar, så torde uppgift om ålder, förutvarande betyg, lönepretentioner m. m. sändas till »Klöfverbladet». Iduns exp.

EN bättre flicka med skolunderbyggnad, kunnig i barnavård och sömnad, erhåller genast plats i familj i Norrland, dels såsom sköterska för en fyra års flicka, dels för att gå frun tillh. uti inomhus förekommande lättare göromål. Svar med fotografi och uppgift om löneanspråk, ålder och betyg från förut innehafd plats till disponent Nils Gisslén, Östersund.

Barnsköterska,

van, pålitlig, ordentlig och icke för ung, får plats öfver sommaren från 24 april. Svar jämte betyg till fru E. Munck af Rosenschöld, Landskrona.

GODA PLATSER för hushålls- och barnfröknar, sällskaps., värd., lärarinnor att söka gen. Inack.-Byrån, Norrköping. **Rikstel. 9 16.** Brefsvar mot 2 porto.

PLATSSÖKANDE

Erfaren, intresserad

lärarinna, med mångårig vistelse i England och Frankrike, söker plats. God pianist. Vidare genom Norra Inackorderingsbyrån 27 Malmskillnadsgatan. Rikstel. 85 65. Allm. tel. 111 87.

Ung, bildad danska,

som gärna vill lära känna Sverige, önskar plats som hjälp eller sällskap i god familj, i stad eller på landet. Kunnig i språk och stenografi. Intresserad af sjukvård. På lön fästes mindre afseende, men eget rum önskas. Svar torde sändas till doktorinnan Gärda af Geijerstam, Göteborg, som lämnar närmare underrättelser.

Ung, bildad flicka,

kunnig och praktisk, genomgått ettårig kurs i matlagning, söker plats att förestå hushåll. Svar till baron M. Hermelin, Folkesta.

PLATS sökes på landet af en bildad flicka. Van att på egen hand förestå ett hushåll. Hälst till äldre dam eller herre. Fordringar, eget rum samt 300 kronors lön. Svar till fru Rikka Sjöström, Viktoriagatan 15, Göteborg.

PLATS sökes att förestå hushåll, eller som hushållsfröken af bättre stadgad flicka. Kunnig i matlagning, bakning, enkel sömnad m. m. och försedd med bästa rekommendationer från föregående platser. Svar till »Pålitlig L. L.», Iduns exp.

BILDAD, huslig flicka söker plats. Kunnig i matl., bakning, sömnad, handarbeten. Ordentlig, godt lynne. Svar »Idog», Iduns exp. f. v. b.

UNG, musikalisk flicka af god familj, som nu innehar plats, men af oförutsedd händelse blir ledig fram i februari, önskar sig då plats i familj. Är kunnig i ett ordentligt hems skötande, matlagn., sömnad och handarbete. Är äfven van vid att läsa med barn. Svar emotses till »Familjemedlem», p. r. Göteborg.

PLATS sökes till våren att som värdinna förestå godt, bildadt hem af bildad, musikalisk, 24-årig flicka. Kunnig i matlagning och van att med ordning och omtanke sköta och handhafva alla de inre göromålen i ett hem. Skicklig i handarbeten. Bästa ref. Svar till »Hemtrefnad», Iduns exp.

SVENSK sjukgymnast önskar plats vid badort — att medfölja å resa — eller i fam. och är villig att därstädes vara behjälplig med förekommande göromål. Svar till »A. J.», Iduns exp. Sthlm f. v. b.

UNG, huslig flicka af god familj, önskar plats att vara husmodern till hjälp, med hvarjehanda i ett hem förekommande göromål. Svar till lilla hjälpredan »Siskan», Svenljunga p. r.

UNG flicka af god familj önskar plats i trefligt hem för att vara husmoderns hjälp och sällskap. Någon lön önskvärd. Tacksam för svar under adr. »S. 1906», Uddevalla p. r.

PLATS i familj, att gå frun tillhanda, önskas af ung flicka, som genomgått hushållsskola och är van vid allehanda inom hus förefallande göromål. Musikalisk. Svar till »H. E. 1906», Eskilstuna p. r.

I matlagning, bakning, sömnad kunnig flicka önskar plats. Ordningsvan, plikttrogen. Svar »Glad — Arbetsam» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

HUSHÅLLSBITRÄDE. Ung, hushållsvan, bättre flicka söker plats. Villig biträda med barnavård. Svar med lönevillkor till »Barnvän», Mölnbo p. r.

EN ung flicka, som vill göra nytta för sig, önskar nu genast plats i familj för att deltaga i hushållsgöromål. Svar till »Familjemedlem», Kristdala.

UNG, bättre flicka, som genomgått åttaklassigt läroverk samt Smedmans Handelsskola, önskar plats på kontor eller bank nu genast. Svar till »V. R.», Linköping p. r.

UNG flicka önskar, i och för vidare utbildning, plats i familj att mot fritt vivre gå frun tillhanda. Kunnig i enklare matlagning samt något van vid linnesömnad. Svar till »Familjemedlem», Örebro p. r.

IM Unterricht erfahrene junge Deutsche übernimmt Beaufsichtigung von Kindern, Conversation und eventuell ersten Klavierunterricht. Referenzen zu Diensten. Briefe an: fräulein Wilckens. Adr.: Fru Ivar Swartling, Norrköping.

Verksamhet!

Äldre oberoende dam önskar förestå litet, bättre hem, där husmoder saknas. Svar märkt »L. V.», Iduns exp. f. v. b.

EN 18-års anspråkslös flicka önskar plats hos treflig familj, hälst på landet, att mot fritt vivre gå snäll och vänlig fru tillhanda i husliga göromål. Svar tacksamt till »Familjemedlem», Söderhamn p. r.

HUSMÖDRAR. En bättre flicka (född tyska), önskar plats i finare familj som hjälp åt husmoder eller sällskap åt äldre dam, hälst i Göteborg eller dess närhet. Är kunnig i allt inom ett hems göromål. Hälst ansedd som familjemedlem. Svar afvaktas innan den 10 februari till »Elsa 21 år», Iduns exp.

HUSHÅLLSELEV önskar plats på landet i hushållsskola eller å landtgård, för att under 1 år lära allt, som hör till ett enklare hems skötande. Svar till »Hilda», Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

21-ÅRIG flicka önskar under sommaren, mot fritt vivre, komma bort i familj å landtegendom för att deltaga i hushållsgöromål. Har genomgått elementarläroverk och husmodersskola. Svar till »Huslig familjemedlem», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

UNG hederlig flicka från godt hem i Stockholm önskar i landsorten under god husmoders ledning förkofra sig i husliga göromål emot fritt vivre och blifva ansedd som medlem i familjen. Svar till »20. 06», Iduns exp.

22-ÅRIG bättre, enkel flicka, önskar plats i äldre familj som sällskap och hjälp, är kunnig i husliga göromål. Hälst i Stockholm eller dess närhet. Svar till »E. D.», Södra Tidningskontoret Södermalmstorg, Sthlm.

PLATS som värdinna hos änkeman, eller sällskap till äldre dam, sökes af ett bättre fruntimmer, som är därtill kompetent. Svar till »38 år», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

EN bildad ung flicka, van vid landtliga göromål i hemmet och som genomgått Nya Hushållsskolan i Stockholm, önskar plats på landet såsom hushållsbiträde i alla förekommande sysslor. Svar till »D. U.», Iduns exp.

SOM husföreståndarinna hos bättre ungkarl eller änkeman önskas plats första nästa april af duglig och väl rekommenderad kvinna med erfarenhet och vana i hushåll. Svar emotses i bref till »A. R»., Borgholm.

UNG bättre flicka söker plats som barnfröken. Utm. rek. finnas. Svar till »Pålitlig», Iduns exp. f. v. b.

UNG flicka önskar mot fritt vivre komma ut i stad eller på landet endast det är bland glada, vänliga människor. Vill gärna göra nytta för sig. Svar till »Anna Lisa», Halmstad p. r.

UNG flicka önskar komma i bildadt hem, som hjälp och sällskap, är van vid husliga sysslor. Som ersättning önskades att någon inom familjen ville meddela henne språk- och pianolektioner några timmar i veckan. Svar till »18 år», Sunne p. r.

Två unga flickor

af god familj önska plats i prästeller herrgård, hälst i södra Sverige att mot fritt vivre lära allt hvad till ett finare hems skötande hör. Svar till »18 och 17 år», Iduns exp. f. v. b.

HUSMÖDRAR. En stadgad enkel flicka önskar nu eller till våren komma på större landtgård att som frielev lära hushållet för att sedan få hushållerskeplats, är villig deltaga i alla inomhus förefallande göromål. Svar emotses med tacksamhet till »W. A. C. N.», kiosken, Stora teatern, Göteborg.

UNG exam. småskolelärarinna önskar plats i familj att underv. barn i småskolans vanliga ämnen. Svar till »Villig», Iduns exp.

EN ung flicka af god familj önskar nu genast plats i familj hälst på landet, där hon kan vara husmoder behjälplig. Har genomgått Nya Hushållsskolan i Stockholm och är dessutom van vid landthushåll. Svar till »Norrländska» lämnas Iduns exp.

OBS.!

ATT förestå hemmet (med hjälp till de gröfre sysslorna) åt äldre, ensam person, önskar äldre, anspråkslöst fruntimmer med gladt lynne och godt sätt samt mångårig vana att med sparsamhet och ordning sköta ett hem. Den sökande är äfven van och intresserad af att biträda någon sjuk person. De bästa rekommendationer finnas. Svar till »Tillgifven» torde inlämnas under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Konfirmationsundervisning

och inackordering kunna flickor erhålla från 11 juni i Finja sundt och naturskönt belägna prästgård i Skåne. Svar till kyrkoherde E. Netz, adr. Finja.

Konfirmation under sommaren.

Tvänne väluppfostrade gossar mottagas till inackordering för att med egen son deltaga i konfirmationsundervisning. Närmare genom kyrkoherde J. A. Jönsson, Mönsterås.

Sommarkonfirmander

mottagas äfven i år till inackordering och undervisning tillsammans med egen dotter under 6 veckor från 2 juli, om anmälan snart sker. Öved pr Bjersjölagård, A. H. Nordstrandh, kyrkoherde.

Konfirmationsundervisning

med inackordering i prästgården meddelas flickor under tiden 26 juni—19 aug. i Ifvetofta prästgård, vackert belägen vid Ifösjön. Närmare meddelar kyrkoherde A. Jacobsson adr. Bromölla (Sölvesborg—Kristianstads järnväg).

Öfriga inackorderingsannonser å sid. 2.